

MF banka a.d. Banja Luka

**Финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2013. године и
Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1
Финансијски извјештаји:	
Биланс успјеха	2
Биланс стања	3
Извјештај о промјенама на капиталу	4
Биланс токова готовине	5
Напомене уз финансијске извјештаје	6 – 49

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Надзорном одбору и акционарима MF banke a.d. Banja Luka

Извршили смо ревизију приложених финансијских извјештаја (страна 2 до 49) MF banke a.d. Banja Luka (у даљем тексту "Банка"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2013. године и одговарајући биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу и извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика, друге напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и фер презентацију ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака, као и за интерне контроле које руководство сматра неопходним за састављање финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

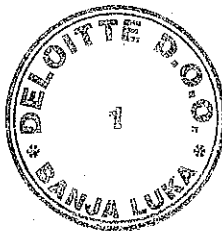
Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима у финансијским извјештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај MF Banke a.d. Banja Luka на дан 31. децембра 2013. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака.

Бања Лука, 26. март 2014. године

Овлашћени ревизор
Мирко Илић

БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године
(У хиљадама КМ)

	Напомена	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи по основу камата	5	10,507	7,132
Расходи по основу камата	6	(4,178)	(1,988)
Нето приход по основу камата		6,329	5,144
Приходи по основу накнада и провизија	7	1,360	742
Расходи по основу накнада и провизија	8	(469)	(377)
Нето приход по основу накнада и провизија		891	365
Остали приходи пословања	9	315	238
Остали расходи пословања	10	(6,844)	(5,141)
Курсне разлике, нето		(17)	(9)
Резервисање за потенцијалне губитке, нето	11	(348)	18
Добитак из пословања прије опорезивања		326	615
Порез на добит		(31)	(20)
Нето добитак/(губитак) текуће године		295	595
Остали укупни резултат		-	-
Укупан резултат за обрачунски период		295	595
Зарада по акцији:			
- Обична и разријеђена зарада/(губитак) по акцији (у КМ)	22	1.13	2.29

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

Ови финансијски извјештаји су усвојени од стране Надзорног одбора Банке, дана 28. фебруара 2014. године.

Потписано у име MF banke a.d. Banja Luka:

Срећко Богуновић
Директор

Анкица Мирнић
Главни аналитичар

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2013. године

(У хиљадама КМ)

	Напомене	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
АКТИВА			
Новчана средства и средства код Централне банке	12	34,748	13,774
Средства код других банака	13	5,150	4,100
Кредити пласирани комитентима	14	109,287	82,996
Опрема и нематеријална улагања	15	1,755	1,553
Обрачуната камата и остала актива	16	1,338	1,031
Укупна актива		152,278	103,454
ПАСИВА			
Депозити банака	17	5,000	5,000
Депозити комитената	17	77,182	50,805
Обавезе по кредитима	18	42,590	25,468
Субординирани дуг	19	3,912	-
Остала пасива	20	2,820	1,706
Резервисања за отпремнине радника	11	91	89
Укупне обавезе		131,595	83,068
Капитал			
Акцијски капитал	21	26,000	26,000
Резерве капитала	21	795	-
Недостајуће резерве за кредитне губитке	21	62	261
Акумулирани губитак		(6,174)	(5,875)
Укупан капитал		20,683	20,386
Укупна пасива		152,278	103,454
Потенцијалне и уговорене обавезе	23	9,976	7,517

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године
(У хиљадама КМ)

	Акцијски капитал	Резерве капитала	Недостајуће резерве за кредитне губитке	Акумул и-рани губитак	Укупно
Стање, 1. јануара 2012. године	26,000	-	61	(6,470)	19,791
Добитак текућег периода	-	-	-	595	595
Стање, 31. децембар 2012. године	26,000	-	261	(5,875)	20,386
Расподјела добити из 2012. године	-	-	595	(595)	--
Остало повећање (корекција заокружења)	-	-	1	1	2
Корекција недостајућих резерви по основу промјене регулативе (напомена 21)	-	795	(795)	-	--
Добитак текућег периода	-	-	-	295	295
Стање, 31. децембар 2013. године	26,000	795	62	(6,174)	20,683

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године
(У хиљадама КМ)

	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Новчани токови из пословних активности		
Приливи од камата	10,087	7,546
Одливи по основу плаћених камата	(3,727)	(1,472)
Приливи по основу накнада и провизија	1,801	718
Одливи по основу накнада и провизија	(149)	(377)
Приливи по основу наплате отписаних потраживања	-	238
Одливи по основу плаћања запосленима и добављачима	(5,902)	(4,904)
<i>Пословни добитак прије промјена на пословним средствима и обавезама</i>	<u>2,110</u>	<u>1,749</u>
Промјене на пословним средствима и обавезама		
Нето смањење кредита комитентима	(26,724)	(47,261)
Нето повећање/(смањење) депозита банака	-	(988)
Плаћен порез на добит	-	-
Нето повећање депозита комитената	<u>26,377</u>	<u>20,581</u>
<i>Нето прилив / (одлив) готовине из пословних активности</i>	<u>1,763</u>	<u>(25,919)</u>
Новчани токови из активности инвестирања		
Набавка нематеријалних средстава	(88)	(266)
Набавка основних средстава	(622)	(712)
<i>Нето одлив готовине из активности инвестирања</i>	<u>(710)</u>	<u>(978)</u>
Новчани токови из финансијских активности		
Узете позајмице	28,400	25,497
Поврат позајмица	(7,366)	(29)
Примици и исплате по ванредним ставкама	(59)	(256)
<i>Нето прилив готовине из финансијских активности</i>	<u>20,975</u>	<u>25,212</u>
Нето повећање/(смањење) новчаних средстава	<u>22,028</u>	<u>(1,685)</u>
Ефекти промјене девизног курса	(3)	(25)
Новчана средства на почетку године	<u>17,874</u>	<u>19,584</u>
Новчана средства на крају године	<u>39,899</u>	<u>17,874</u>
Новчана средства се састоје од сљедећих позиција:		
- Новчана средства и средства код Централне банке	34,748	13,774
- Средства код других банака	5,151	4,100
	<u>39,899</u>	<u>17,874</u>

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА БАНКЕ

MF banka a.d. Banja Luka (у даљем тексту: "Банка") је основана 12. јуна 2007. године, и то под називом ИЕФК БАНКА А.Д. БАЊА ЛУКА.

У поступку регистрације Банке за вршење основних дјелатности испуњени су сви услови који су захтијевани од стране регулаторних органа. Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: "АБРС" или "Агенција") је својим Рјешењем број 03-231-11/2007 од 11. маја 2007. године издала дозволу за рад и оснивање Банке, док је Рјешењем број 03-657-4/2007 од 12. јула 2007. године издала дозволу Банци за обављање међубанкарских платних трансакција.

На Скупштини акционара одржаној 6. априла 2010. године претходни власници Банке су донијели одлуку о продаји 100% капитала Банке (напомена 21), након чега су потписали Уговор о купопродаји капитала дана 8. јула 2010. године, од када већински акционар Банке постаје МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука, када и преузима управљање и контролу над Банком.

На основу одлуке новог власника Банке и рјешења надлежног суда у Бањој Луци од 26. новембра 2010. године, Банка мијења назив у MF banka a.d., Бања Лука.

Банка је регистрована у Републици Српској за обављање платног промета, кредитних и депозитних послова у земљи и иностранству и, у складу са прописима Републике Српске, дужна је да послује на принципима ликвидности, солвентности и рентабилности.

Сједиште Банке је у Бањој Луци, улица Васе Пелагића 22. На дан 31. децембра 2013. године Банка има централу и пословнице – Борик и Центар у Бањој Луци и пословнице Банке у Лакташима, Градишци, Дервенти, Брчком, Бијељини, Добоју, Приједору, Источном Сарајеву, Зворнику, Новом Граду, Теслићу, Прњавору и Палама.

На дан 31. децембра 2013. године Банка је имала 136 запослених радника (31. децембра 2012. године: 111 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје Банке и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Финансијски извјештаји Банке су припремљени по начелу набавне вриједности, што је објашњено касније у рачуноводственим политикама.

Поред напријед наведеног, Банка је у прописаном року, на начин дефинисан Правилником о обрасцима и садржини позиција у обрасцима биланса стања и биланса успеха за банке и друге финансијске организације ("Службени гласник РС", број 67/09), саставила обрасце биланса стања и биланса успеха, које је 28. фебруара 2014. године предала надлежном регистру - Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука.

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у хиљадама Конвертибилних марака (у хиљадама КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Банка је приликом састављања биланса токова готовине за пословну 2013. годину користила директни метод извјештавања о токовима готовине.

Банка је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивала рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09 и 52/11), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународне стандарде ревизије (ISA), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Поред наведеног, дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине од 10. марта 2006. године ("Службени гласник БиХ", број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС. Наведено издање IAS/IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Међутим, промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојени стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и, сагласно томе, нису примјењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напоменама у наставку - 2.2 (б) и 2.2 (в).

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Српске од IFRS и IAS могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Банке, приложени финансијски извјештаји се не могу сматрати финансијским извјештајима састављеним у потпуној сагласности са IFRS и IAS.

Руководство Банке анализира промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљивања стандарда и тумачења који су релевантни за Банку, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

(б) Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, доле наведени стандарди и измјене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а сљедећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања, али нису званично усвојена у Републици Српској за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2013. године:

- IFRS 1 (ревидирани) "Прва примјена IFRS" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Висока хиперинфлација (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Укидање фиксних датума за оне који први пут примјењују IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2 Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Додатни изузеци за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Ограничени изузеци за упоредна објелодањивања у складу са IFRS 7 за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Државни кредити (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 2 "Исплате по основу акција" – Трансакције групних исплата у новцу по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- IFRS 3 (ревидирани) "Пословне комбинације" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Трансфер финансијске имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 11 "Заједнички аранжмани" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 13 "Одмјеравање фер вриједности (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 11 "Заједнички аранжмани" и IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" - Упутство о транзицији (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Презентација ставки Осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2012. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добит" – Одложени порези: Покриће основне имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2012. године),
- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 24 "Објелодањивања о повезаним странама" - Поједностављивање захтијеваних објелодањивања за ентитете у државном власништву и појашњење дефиниције повезаних страна (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IAS 27 (ревидиран у 2011. години) "Појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 28 (ревидиран у 2011. години) "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Приказивање" – Рачуноводствено обухватање права (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. фебруара 2010. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мјерење" – Прихватљиве хеџинг ставке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 16. априла 2009. године (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 6. маја 2010. године (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- Измјене различитих стандарда "Унапријеђења IFRS (2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS објављена 17. маја 2012. године (IFRS 1, IAS 1, IAS 16, IAS 32, IAS 34), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRIC 14 "IAS 19 - Граница дефинисаних примања запослених, минимум захтјева фонда и њихова интеракција" - Преплата минималних захтјева фонда (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- IFRIC 17 "Пренос неновчаних средстава власницима предузећа" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 18 "Пренос средстава комитентима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 19 "Укидање обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- IFRIC 20 "Трошкови откривке у производној фази површинских рудника" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године), и
- „Свеобухватни оквир за финансијско извјештавање 2010. године" што представља измјену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извјештаја" (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године).

(в) *Објављени стандарди и тумачења који још увијек нису ступили на снагу*

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи нови стандарди, измјене стандарда и интерпретације су биле издате али нису постале ефективне:

- IFRS 9 "Финансијски инструменти" и накнадни амандмани (датум примјене још није одређен),
- IFRS 14 "Рачуни регулаторних активних временских разграничења" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IFRS 9 "Финансијски инструменти" и IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Обавезни датум примјене IFRS 9 и објелодањивања преласка (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2015. године),
- Измјене IFRS 10, IFRS 12 и IAS 27 – изузећа од консолидације зависних лица у складу са IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Презентација" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 36 "Обезвјеђење средстава" – Објелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и одмјеравање – Замјена деривата и наставак рачуноводства хеџинга" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2010. - 2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 и IAS 38), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2011. - 2013.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 и IAS 40), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године), и
- IFRIC 21 "Дажбине" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.3 Упоредни подаци**

Банка је као упоредне податке презентовала биланс успеха, извјештај о промјенама у капиталу и извјештај о токовима готовине за годину која се завршава 31. децембра 2012. године, односно биланс стања на дан 31. децембра 2012. године и на дан 1. јануар 2012. године.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Приходи и расходи**

Приходи и расходи од камата за све финансијске инструменте, осим финансијске инструменте класификоване као расположиви за продају или утврђени по фер вриједности кроз биланс успеха, исказују се по фер вриједности примљених или датих средстава, и презентовани су као Приходи или расходи по основу камата, односно Приходи или расходи по основу накнада и провизија, у билансу успеха.

Приход од камата је временски разграничен и признаје се методом ефективне каматне стопе, која представља стопу која тачно дисконтује (своди) процијењене будуће новчане токове у току очекиваног вијека финансијске имовине на нето надокнадиву вриједност те имовине приликом иницијалног признавања.

Накнаде за одобравање кредита се временски разграничавају и амортизују у току трајања кредита, примјеном методе ефективне каматне стопе, и презентовани су у оквиру прихода од камата.

Приходи од камата се признају искључиво за кредите и друге пласмане код којих не постоје проблеми у наплати, односно који не представљају некавалитетне (обезвјерјене) пласмане. Обрачуни потраживања за камате по кредитима и другим пласманима, код којих постоје проблеми у наплати односно који представљају некавалитетне (обезвјерјене) пласмане, евидентирају се у ванбилансној евиденцији, а признају се као приход периода само ако су наплаћени.

3.2. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у инострану валути су прерачунате у КМ по званичном курсу који је важио на дан пословне промјене. Средства и обавезе исказане у инострану валути на дан биланса стања, прерачунати су у КМ по званичном курсу који је важио на тај дан. Потенцијалне обавезе у инострану валути прерачунате су у КМ по званичном курсу на дан биланса стања. Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист прихода или на терет расхода.

3.3. Опрема и нематеријална улагања

Опрема и нематеријална улагања се евидентирају по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по факури добављача, увећана за зависне трошкове по основу набавке и трошкове довођења средстава у стање функционалне исправности.

Амортизација се равномјерно обрачунава на набавну вриједност, примјеном слједећих годишњих стопа, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног вијека трајања:

	Стопа амортизације	Вијек трајања (година)
Компјутерска опрема	25%	4
Путнички аутомобили	15.5%	6.5
Телефонске централе	7%-10%	10 - 14.3
Намјештај	10%-12.5%	8 - 10
Нематеријална улагања	20%	5

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3. Опрема и нематеријална улагања (наставак)

Руководство Банке сматра да стопе амортизације реално одражавају начин очекиваног трошења будућих економских користи од коришћења опреме и нематеријалних улагања.

Амортизација средстава започиње када оно постане расположиво за коришћење, односно када се налази на локацији и у стању које је неопходно да средство функционише на начин на који то предвиђа руководство Банке.

Опрема чији је рок трајања краћи од годину дана, има третман ситног инвентара и у цјелости се отписује приликом стављања у употребу.

3.4. Умањење вриједности сталне имовине

На сваки датум биланса стања Банка преиспитује књиговодствене износе своје опреме и нематеријалних улагања да би утврдила постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака услед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Банка процјењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност је нето продајна цијена или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процијењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вриједности признају се одмах као расход.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процијењеној вриједности, у којем случају се поништење губитка од умањења вриједности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2013. године, на основу процјене руководства Банке, не постоје индикације да је вриједност опреме и нематеријалних улагања обезврјеђена.

3.5. Финансијска имовина

Сва финансијска имовина се признаје, односно престаје се признавати на датум трговања кад је купопродаја финансијског средства дефинисана уговореним датумом испоруке финансијског средства у роковима утврђеним према конвенцијама на предметном тржишту, и иницијално је мјерена по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове. Финансијска имовина је класификована у сљедеће категорије: кредити и потраживања и финансијска имовина расположива за продају. Класификација зависи од природе и сврхе финансијске имовине и одређена је у тренутку иницијалног признавања.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или, гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне камате стопе за дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успјеха.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Финансијска имовина (наставак)

Финансијска имовина расположива за продају

Финансијска имовина расположива за продају састоји се од инвестиције у инструменте капитала предузећа и осталих правних лица чије се акције котирају на активном тржишту и воде се по фер вриједности на крају сваког извјештајног периода. Улагања за која није могуће реално утврдити фер вриједност се мјере по трошку. Добити и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на ревалоризационе резерве од инвестиција, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи метод ефективне каматне стопе и добит или губитак на монетарну имовину од курсних разлика, који се директно признају у добитак или губитак периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативна добит или губитак претходно остварен у ревалоризационим резервама за улагања је укључен у приходе и расходе периода.

Фер вриједност финансијских средстава расположивих за продају изражених у страниој валути се одређује у тој валути и прерачунава се по важећој курсној стопи на дан биланса стања. Промјена у фер вриједности која се може приписати промјенама курса и која резултира промјеном амортизованог трошка средства, признаје се у билансу успеха, док се остале промјене признају као промјене у капиталу.

Дати кредити и потраживања

Дати кредити и остала потраживања са фиксним или утврдивим плаћањима која не котирају на активном тржишту, могу се класификовати као кредити и потраживања. Кредити и потраживања се мјере по амортизованом трошку користећи метод ефективне каматне стопе умањен за умањење вриједности. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе.

За сврхе одређивања амортизоване вриједности, односно поштене вриједности у складу са IAS/IFRS, користи се уговорена ефективна каматна стопа, која нето садашњу вриједност будућих готовинских токова своди на номиналну вриједност одобреног кредита, умањеног за извршене отплате главнице.

Кредити се уговарају са промјенљивом и фиксном каматном стопом, а према пословној политици Банке. Као инструменте обезбјеђења наплате потраживања Банка узима налоге, гаранције, мјенице, хипотеку на некретнине и залог у покретне ствари, депозите и друго.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, новчана средства код Централне банке и средства на девизним рачунима код домаћих и иностраних банака и остали депозити са доспијећем мањим од три мјесеца од датума пласирања.

Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум извјештаја о финансијском положају. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи, а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или деликвенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.5. Финансијска имовина (наставак)***Умањења финансијске имовине (наставак)*

За одређене категорије финансијске имовине, као што су потраживања за пласиране кредите, средства за која је процијењено да нису умањена, појединачно се накнадно процијењују за умањење на колективној основи. Објективан доказ умањења портфолија потраживања могао би укључити претходно искуство Банке у наплати, кашњење у наплати након периода доспјећа, као и промјене у националним или локалним економским условима који су у узајамној вези са неизвршењем потраживања.

За финансијску имовину исказану по амортизованом трошку, износ умањења је разлика између књиговодствене вриједности имовине и садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова, дисконтованих користећи оригиналну ефективну каматну стопу финансијског средства.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине је умањена за губитке умањења директно за сву финансијску имовину, осим за потраживања гдје је књиговодствена вриједност умањена кроз употребу резервација за умањење вриједности. Када није могуће наплатити потраживања, онда су иста отписана на терет резервације за умањење вриједности. Накнадни поврат износа који су претходно отписани се оприходује у корист резервације за умањење вриједности. Промјене у књиговодственој вриједности резервације за умањење вриједности евидентирају се у билансу успјеха.

Са изузетком хартија од вриједности расположивих за продају, ако се, у наредном периоду, износ губитака од умањења вриједности смањи, и то смањење се односи на догађај који је настао након што је умањење признато, претходно признат губитак умањења може се признати кроз биланс успјеха у мјери која неће резултовати књиговодственим износом већим него што би био амортизовани трошак да није дошло до признавања умањења вриједности на датум када је умањење вриједности исправљено.

Што се тиче хартија од вриједности - улагања расположивих за продају, губици од умањења претходно признати кроз биланс успјеха се не поништавају кроз биланс успјеха. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Банка ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну; или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Банка не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Банка наставља да признаје финансијску имовину.

3.6. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне и краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Банка испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Порези и доприноси

Текући порез на добит

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добит представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добити прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добит

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска потраживања се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Индиректни порези и доприноси

Индиректни порези и доприноси укључују доприносе који падају на терет послодавца, порез на имовину и различите врсте других пореза и доприноса укључених у оквиру осталих расхода из пословања.

3.8. Бенефиције запосленима

У складу са домаћим прописима, Банка је обавезна да уплаћује доприносе државним фондовима за социјалну заштиту и пензионо осигурање који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Поменуте обавезе укључују плаћање пореза и доприноса у име запослених, у износу обрачунатом у складу са позитивним законским прописима. Банка је такође у обавези да дио пореза и доприноса из бруто плата запослених, у име запослених уплати на рачун јавних фондова. Ови доприноси књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

У складу са захтјевима IAS 19 "Накнаде запосленима" Банка врши актуарски обрачун резервисања како би се утврдила садашња вриједност акумулираних права запослених за отпремине. Банка је обавезна да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремине у висини три мјесечне плате остварене од стране запосленог.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода кредитирања пројектованих јединица, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Банка је ангаговала овлашћеног актуара да у име Банке изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремине на дан 31. децембра 2013. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремине овлашћени актуар је користио следеће претпоставке: пројектовани раст зарада 2.9% годишње, године радног стажа за одлазак у пензију – 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремину. По мишљењу руководства Банке, износи у финансијским извјештајима одражавају реалну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мјери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Банка као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од закупа) признаје се примјеном линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Банка као корисник лизинга

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за вријеме трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље осликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства. Потенцијалне накнаде настале на основу оперативног лизинга признају се као трошак у периоду у којем су настале.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље осликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Процјене и претпоставке се стално преиспитују. Измјене књиговодствених процјена признају се у периоду измјене уколико се односе само на тај период или у периоду измјене у будућим периодима уколико измјена утиче на текући и будуће периоде.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају - биланса стања, која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у наредном тексту:

Процијењени корисни вијек опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека опреме је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека опреме се анализира годишње или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Обезвјеђење вриједности средстава

На дан биланса стања руководство Банке анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индиција да за неко средство постоји обезвјеђење, надокнадиви износ тог средства се процијењује како би се утврдио износ обезвјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Исправка вриједности потраживања

Банка процјењује на сваки извјештајни датум, да ли постоји објективан доказ да је вриједност финансијског средства или групе финансијских средства умањена, тј. да ли је средство обезвријеђено. Банка врши обрачун обезвријеђења својих потраживања у складу са Интерном методологијом која је усаглашена са захтјевима IAS 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мјерење“ и IAS 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина“ као и прописима Агенције за банкарство Републике Српске. Руководство Банке вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Банка на крају сваког мјесеца врши резервисања за потенцијалне губитке по основу ненаплативости, и то примјењујући двије методологије:

- 1) методологија за обрачун наведених резервисања заснована на IAS 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мјерење“, а која служи за интерна и екстерна извјештавања Банке,
- 2) методологија за обрачун наведених резервисања која је прописана од стране АБРС и служи искључиво за потребе извјештавања према регулатору (АБРС).

Према IAS 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мјерење“ Банка врши преглед кредитног портфолиа у циљу процјене исправке вриједности и потребног резервисања на мјесечном нивоу. Код уврђивања да ли губитке по основу потенцијалног обезвријеђења пласмана треба признати у билансу успјеха, Банка процјењује да ли постоје информације/докази који указују на постојање мјерљивог смањења процјењених будућих токова готовине на портфолио бази, прије него што је такве губитке могуће идентификовати на нивоу појединачног пласмана.

Информације које могу указати на губитке по основу пласмана укључују: кредитну способност дужника, нередовност и кашњење у измиривању обавеза, тржишне и економске услове на локалном нивоу који условљавају кашњења у измиривању обавеза и слично. Процјене руководства о обезвријеђењу финансијских пласмана у портфолиу Банке путем процјене будућих токова готовине се базирају на стварним губицима из прошлости, који су реализовани на финансијским средствима са сличним узроцима обезвријеђења.

Банка врши обрачун импаритета за све кредите/пласмане који су у кашњењу са плаћањем дужим од 90 дана. Банка признаје импаритетни губитак до износа надокнадиве вриједности кредита/пласмана вреднованог по амортизованој вриједности.

Импаритетни губитак је разлика између његове садашње вриједности (амортизоване вриједности) и надокнадиве вриједности. Надокнадива вриједност представља садашњу вриједност очекиваних новчаних токова од средстава увећану за садашњу вриједност очекиваних новчаних токова од колатерала и умањену за садашњу вриједност трошкова наплате.

Признавање импаритетног губитка се врши на терет биланса успјеха. Износи за које је вриједност кредита/пласмана умањена по основу импаритетног губитка воде се преко рачуна исправке вриједности.

Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успјеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вриједности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

Банка прво процјењује да ли постоји објективан доказ о обезвријеђењу за појединачно финансијско средство које је појединачно значајно или групно за финансијска средства која нису појединачно значајна. Ако Банка утврди да не постоји објективан доказ о појединачном обезвријеђењу за финансијско средство, било да је значајно или не, то средство се укључује у групу средстава са сличним карактеристикама кредитног ризика и групно процјењује обезвријеђење.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Исправка вриједности потраживања (наставак)

Према Интерној методологији за обрачун исправки вриједности појединачно значајном се сматра изложеност већа од 10 хиљада КМ. Изложености Банке које представљају остала потраживања предмет су индивидуалне процјене због специфичности сваког појединачног потраживања. Поступак процјене обезвјеђења се врши за сва потраживања која су Интерном методологијом дефинисана као материјално значајна. Под материјално значајним износом подразумјевају се износи већи од:

- 2.5% појединачног потраживања Банке од дужника – физичко лице, али не мање од 50 КМ, односно
- 2.5% појединачног потраживања Банке од дужника – правно лице, али не мање од 150 КМ.

Процјена индивидуално значајних пласмана врши се за појединачно значајне изложености (веће од 10 хиљада КМ) које са измирењем обавеза касне више од 90 дана. На бази дефинисаних критерија Сектор управљања ризицима проналази кандидате за индивидуалну процјену. Након прегледа кандидата Сектор управљања ризицима предлаже кандидате код којих ће се вршити обрачун исправке вриједности на индивидуалној основи, а остатак кандидата се „враћа“ на портфолио процјену и обрачун исправки вриједности. Овај приједлог Сектора управљања ризицима верификује Управа Банке. За сваки појединачни обрачун исправке вриједности креира се образац „Анализа постојања обезвјеђења“ који се одлаже у кредитни досије клијента.

Појединачна исправка вриједности се израчунава као разлика између укупне изложености и збира дисконтованих новчаних токова (из редовне отплате и реализације колатерала) за тог клијента/изложеност.

Банка је дефинисала минималан износ исправке вриједности за индивидуално процјењене изложености које немају квалитетно обезбјеђење и то:

- за изложености које касне у отплати од 90 до 180 дана, исправка вриједности је минимално 20% изложености,
- за изложености које касне у отплати више од 180 дана, исправка вриједности је минимално 55% изложености.

Сви кредити/пласмани за које није израчуната појединачна исправка вриједности подлијежу групној процјени и обрачуна исправке вриједности. Пласмани/клијенти разврстани су у хомогене групе са истим или сличним карактеристикама и подгрупе у зависности од броја дана кашњења.

За све изложености, које подлијежу групном обрачуна исправки вриједности, изложеност је подјељена на покривени и непокривени дио. Непокривени дио пласмана се израчунава као разлика између укупне изложености и вриједности признатог колатерала. Интерном методологијом дефинисани су пондери признате вриједности колатерала у зависности од врсте колатерала.

Портфолио исправка вриједности израчунава се на начин да се на непокривени износ изложености примјени % исправке вриједности дефинисан за ту групу/подгрупу пласмана и помножи са просјечним бројем дана потребних за потврду насталог губитка („Loss confirmation period“-LCP).

У складу са Одлуком АБРС о класификацији активе и ванбилансних ставки према степену наплативости Банка је дужна да класификује кредите, пласмане и друге билансне и ванбилансне изложености Банке у категорије А,Б,Ц,Д и Е у складу са процјеном наплативости кредита и других пласмана. Класификација се врши на основу уредности у измирењу обавеза дужника, финансијског положаја дужника и инструмената обезбјеђења. Процјењени износ резерви за потенцијалне губитке се обрачунава примјеном процената прописаних наведеном Одлуком АБРС.

Разлика између исправке вриједности у складу са IAS 39, утврђене на напријед наведени начин, и процјењеног износа резерви за потенцијалне губитке на пласмане сврстане у категорије према Одлуци АБРС, представља износ недостајућих резерви по регулаторном захтјеву који се исказује као одбитна ставка од капитала Банке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Банке је да објелодани информације о правичној вриједности aktive и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске aktive и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Банке врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу руководства Банке, износи у овим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

5. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА

	У хиљадама КМ	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Приходи по основу камата од:		
- јавног сектора	154	230
- становништва	5,094	3,071
- предузећа	5,184	3,803
- Централне банке	8	4
- осталих банака	-	3
- непрофитне организације	15	18
- остало	52	3
Укупно:	10,507	7,132

6. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА

	У хиљадама КМ	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Расходи по основу камата од:		
- јавног сектора	413	307
- становништва	699	168
- банака	203	174
- небанкарске финансијске институције	1,175	744
- предузећа	108	99
- непрофитне организације	9	9
- остало	39	38
- камате на кредите	1,532	449
Укупно:	4,178	1,988

7. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

	У хиљадама КМ	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Приходи из пословања са девизама	376	108
Накнаде по основу обављања платног промета у земљи	629	542
Накнаде по кредитима	238	92
Накнаде по ванбилансним пословима	117	-
Укупно:	1,360	742

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

8. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

У хиљадама КМ
Година која се завршава
31. децембра

	2013.	2012.
Накнаде по основу купопродаје девиза	81	40
Накнаде Централној банци БиХ по основу услуга платног промета у земљи	70	51
Накнаде за услуге платног промета у иностранству	12	6
Накнаде по основу картичарског пословања	198	216
Накнаде по основу обраде кредита	94	55
Остале накнаде и провизије	14	9
Укупно:	469	377

9. ОСТАЛИ ПРИХОДИ ПОСЛОВАЊА

У хиљадама КМ
Година која се завршава
31. децембра

	2013.	2012.
Наплаћена отписана суспендована камата	234	204
Остали приходи	81	34
Укупно:	315	238

10. ОСТАЛИ РАСХОДИ ПОСЛОВАЊА

У хиљадама КМ
Година која се завршава
31. децембра

	2013.	2012.
Бруто лична примања	3,641	2,737
Остале накнаде, чланови НО, ОЗР	107	90
Трошкови по основу стручног образовања и усавршавања радника	13	5
Трошкови материјала и услуга	243	220
Трошкови службеног путовања у земљи и иностранству	26	31
Трошкови ПТТ услуга	234	176
Трошкови одржавања опреме/софтвера	278	235
Трошкови рекламе и пропаганде	260	142
Трошкови закупа некретнина	583	431
Трошкови чланарина	49	45
Трошкови репрезентације	37	25
Трошкови обезбјеђења имовине	351	309
Амортизација	443	329
Трошкови пореза и доприноса	87	54
Накнаде плаћене Агенцији за банкарство Републике Српске	104	76
Отпис ненаплативих потраживања, расходовање	61	9
Трошкови ангажовања других лица	12	7
Остало	315	220
Укупно:	6,844	5,141

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

11. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ГУБИТКЕ

а) Књижења (у корист)/на терет прихода, нето

	У хиљадама КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	2012.
	2013.	
Средства код других банака	(1)	-
Кредити пласирани комитентима	(283)	(86)
Потраживања за камате и остала актива	(62)	26
Бенефиције за запослене	-	6
Потенцијалне и уговорене обавезе	(2)	36
Укупно:	(348)	(18)

б) Кретања током године на дугорочним резервисањима за потенцијалне губитке и уговорене обавезе

	У хиљадама КМ					
	31. децембар 2013. и 2012. године.					
	Средства код других банака	Кредити пласирани комитентима	Камата и остала актива	Бенефиције за запослене	Потенцијалне и уговорене обавезе	Укупно
Стање, 1. јануар 2012. године	-	694	37	16	31	778
Откуп портфолија	-	2,002	20	-	-	2,022
Издавања у току године	-	3,300	131	6	223	3,660
Укидање резервисања	-	(3,386)	(105)	-	(187)	(3,678)
Стање, 31. децембар 2012.	-	2,610	83	22	67	2,782
Откуп портфолија (напомена 14)	-	149	-	-	-	149
Издавања у току године	6	3,178	135	-	202	3,521
Укидање резервисања	(5)	(2,895)	(73)	-	(200)	(3,173)
Стање, 31. децембар 2013.	1	3,042	145	22	69	3,279

12. НОВЧАНА СРЕДСТВА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ

	У хиљадама КМ	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Новчана средства:		
- у КМ	1,852	1,573
- у иностраној валути	825	1,115
Средства код Централне банке БиХ у КМ:		
- Обавезна резерва	6,495	4,169
- Жиро рачун	25,576	6,917
Укупно:	34,748	13,774

У складу са Одлуком Централне банке БиХ о утврђивању и одржавању обавезних резерви, Банка је дужна да одржава и обрачунава обавезну резерву на депозите (који чине основицу за обрачун обавезне резерве) према стању на крају сваког радног дана у току десет календарских дана који претходе периоду одржавања. Обавезна резерва представља збир 10% укупних депозита са доспијећем до једне године и 7% укупних депозита са доспијећем дужином од годину дана. У основицу за обрачун обавезне резерве се укључују обрачунате камате, накнаде и провизије које су доспјеле на плаћање.

Ова резерва се може користити за одржавање ликвидности. Централна банка БиХ обрачунава и плаћа камату од 0.004% до 0.128% на износ обавезне резерве, док се на износ средстава изнад обавезне резерве обрачунава камата по стопи која се утврђује на основу просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Централна банка на депозите инвестиране до мјесец дана (од 0.05% до 0.165%).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

13. СРЕДСТВА КОД ДРУГИХ БАНАКА

	Каматне стопе	31. децембар 2013.	У хиљадама КМ 31. децембар 2012.
Средства код других банака:			
- иностраних банака	0.00%-0.01%	4,660	3,626
- домаћих банака		491	474
		5,151	4,100
Минус: Исправке вриједности новчаних средстава		(1)	-
Укупно:		5,150	4,100

14. КРЕДИТИ ПЛАСИРАНИ КОМИТЕНТИМА

	31. децембар 2013.	У хиљадама КМ 31. децембар 2012.
Кредити до једне године	21,982	20,352
Кредити преко једне године	63,847	45,756
Текућа доспјећа дугорочних кредита	26,500	19,498
	112,329	85,606
Минус: Исправка вриједности кредита пласираних комитентима	(3,042)	(2,610)
Укупно:	109,287	82,996

Највећи дио кредита до једне године у КМ је пласиран домаћим предузећима и становништву уз годишњу каматну стопу у распону од 8.00% до 15.50% годишње, док се каматна стопа на ове пласмане кретала од минимално 3.00% до максимално 22.00% годишње. Каматна стопа од 3% годишње је одобравана клијентима који су као обезбјеђење кредита имали 100% намјенски орочен депозит депонован код Банке, док се каматне стопе веће од 15.50% односе на краткорочне кредите преузете од МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука. Пласмани до годину дана су обезбјеђени мјеницама, јемцима као и залогама на покретној имовини и хипотеком на некретнинама.

Највећи дио краткорочних пласмана пласираних становништву односи се на прекорачења по трансакционим рачунима и кредите за општу потрошњу, а највећи дио пласмана пласираних правним лицима односи се на кредите за обртна средства и одржавање текуће ликвидности.

Највећи дио кредита преко једне године у КМ су пласирани предузећима и становништву уз годишњу каматну стопу у распону од 8.00% до 14.00%, на период од максимално десет година, док се каматна стопа на ове пласмане кретала од минималних 3.32% до максимално 18.00% годишње. Каматна стопа од 3.32% одобравана је клијентима који су као обезбјеђења кредита имали 100% намјенски орочен депозит код Банке, док се каматне стопе веће од 14.00% односе на дугорочне кредите преузете од МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука. Наведени кредити су углавном обезбјеђени квалитетним средствима обезбјеђења као што су хипотека на некретнинама и залога на покретној имовини. Банка је у току 2013. године одобравала кредите из средстава Инвестиционо Развојне Банке Републике Српске а.д. (ИРБ РС) на период дужи од 10 година, у складу са правилима ИРБ РС, до максимално 20 година.

Највећи дио дугорочних пласмана пласираних становништву одобрени су са намјеном финансирања опште потрошње, куповине стамбених јединица, изградње и адаптације, док је намјена дугорочних пласмана правним лицима била финансирање основних средстава, инвестиција и трајних обртних средстава.

Географска концентрација пласираних кредита комитентима од стране Банке у кредитном портфолију у највећем дијелу обухвата комитенте са сједиштем на подручју Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

14. КРЕДИТИ ПЛАСИРАНИ КОМИТЕНТИМА (наставак)

Откупљени кредити од МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука

Банка је током пословне 2013. године, у првом полугодишту, потписала два Уговора о уступању потраживања уз накнаду којим је купила 371 кредит од повезаног правног лица МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука. Накнада по којој је откупљен наведени кредитни портфељ једнака је износу нето потраживања на дан трансакције вреднована у складу са захтијевима IAS 39 „Финансијски инструменти: признавање и мјерење“ по интерној методологији МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука, тако да Банка из наведених трансакција није остварила позитивне или негативне ефекте у Билансу успјеха.

Нето књиговодствена вриједност преузетих потраживања по основу закључених Уговора о уступању потраживања уз накнаду у 2013. години износила је 3,686 хиљада КМ. Преглед ефеката наведених трансакција откупа кредита у 2012. и 2013. години приказан је у сљедећој табели:

	У хиљадама КМ	
	Кредити пласирани комитентима	Обрачуната камата
Износ билансних потраживања у 2012. години	24,468	352
Исправка вриједности	(2,004)	(18)
Укупно откупљен портфолио у 2012. години	22,464	334
Износ билансних потраживања у 2013. години	3,793	42
Исправка вриједности	(149)	-
Укупно откупљен портфолио у 2013. години:	3,644	42

15. ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама КМ						
	Ула- гања у туђе објекте	Опрема	Опрема у при- преми	Укупно опрема	Немате- ријална улагања	Немате- ријална у при- преми	Укупно немате- ријална улагања
Набавна вриједност							
Стање, 1. јануар 2012.	47	746	167	960	578	103	681
Набавке	54	846	(152)	748	263	(103)	160
Стање, 31. децембар 2012.	101	1,592	15	1,708	841	-	841
Набавке	97	525	(6)	613	88	-	88
Расходовање	(46)	(67)	-	(113)	-	-	-
Стање, 31. децембар 2013.	152	2,050	6	2,208	929	-	929
Исправке вриједности							
Стање, 1. јануар 2012.	2	363	-	365	302	-	302
Амортизација	17	175	-	192	137	-	137
Стање, 31. децембар 2012.	19	538	-	557	439	-	439
Амортизација	26	252	-	278	165	-	165
Расходовање	(16)	(41)	-	(57)	-	-	-
Стање, 31. децембар 2013.	29	749	-	778	604	-	604
Садашња вриједност							
31. децембар 2013. године	123	1,301	6	1,430	325	-	325
31. децембар 2012. године	82	1,054	15	1,151	402	-	402

На дан 31. децембра 2013. године опрема је осигурана од уобичајених ризика, и Банка нема терета, нити залога над својом опремом.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

16. ОБРАЧУНАТА КАМАТА И ОСТАЛА АКТИВА

	У хиљадама КМ	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
У КМ:		
- Потраживања по основу доспјелих камата	425	262
- Потраживања за накнаде и провизије	41	30
- Дати аванси	2	8
- Остала потраживања	148	41
- Залихе материјала	53	59
- Разграничена потраживања за обрачунату камату	482	378
- Разграничени остали трошкови	107	86
У страној валути:		
- Разграничена потраживања за обрачунате трошкове	208	229
- Аванси у страној валути	11	11
- Остала потраживања у страној валути	6	10
	<u>1,483</u>	<u>1,114</u>
Минус: Исправка вриједности обрачунатих камата и остале активе	<u>(145)</u>	<u>(83)</u>
Укупно:	<u><u>1,338</u></u>	<u><u>1,031</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

17. ДЕПОЗИТИ КОМИТЕНАТА

	31. децембар 2013.	У хиљадама КМ 31. децембар 2012.
Депозити по виђењу у КМ:		
- Влада и владине институције	657	60
- Предузећа	1,740	1,769
- Банке и банкарске институције	-	-
- Небанкарске финансијске институције	7,781	5,566
- Становништво	3,670	1,580
- Непрофитне организације	101	49
- Остали комитенти	123	147
	14,072	9,171
Депозити по виђењу у иностраној валути:		
- Предузећа	288	63
- Небанкарске финансијске институције	87	10
- Непрофитне организације	1	1
- Страна лица	9	2
- Становништво	1,058	474
	1,443	550
Краткорочни депозити у КМ:		
- Влада и владине институције	1,000	1,000
- Предузећа	22	-
- Банке и банкарске институције	5,000	5,000
- Небанкарске финансијске институције	16,319	16,750
- Становништво	152	70
	22,493	22,820
Краткорочни депозити у иностраној валути:		
- Становништво	186	44
	186	44
Дугорочни депозити у КМ:		
- Небанкарске финансијске институције	4,000	4,201
- Влада и владине институције	10,475	6,625
- Предузећа	2,502	3,348
- Непрофитне организације	2,608	2,598
- Становништво	5,922	1,347
- Остали комитенти	900	900
	26,407	19,019
Дугорочни депозити у иностраној валути:		
- Предузећа	1,565	783
- Становништво	16,016	3,418
	17,581	4,201
Укупно:	82,182	55,805

На депозите по виђењу у КМ и иностраној валути правних лица и предузетника Банка обрачунава камату по стопи од 0.10% до 2.52% на годишњем нивоу примјењујући конформни метод обрачуна камате.

На депозите по виђењу физичких лица по рачунима штедне по виђењу и трансакционим рачунима у КМ и EUR, Банка обрачунава каматну стопу од 0.10% на годишњем нивоу примјењујући пропорционални метод. На депозите по виђењу физичких лица у осталим валутама се не обрачунава камата.

На штедне улоге по виђењу-отворена штедња у КМ и EUR, Банка обрачунава каматну стопу у висини од 0.10% до 3.20% на годишњем нивоу примјењујући конформни метод обрачуна.

Краткорочни депозити у КМ и EUR правних лица и предузетника су орочени уз каматну стопу у распону од 1.25% до 5.07% на годишњем нивоу.

На краткорочне депозите физичких лица у КМ и EUR, Банка је у обрачуна камате примјењивала каматну стопу у распону од 1.75% до 4.00% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

17. ДЕПОЗИТИ КОМИТЕНАТА (наставак)

На дугорочне депозите у КМ и EUR правних лица и предузетника Банка обрачунава каматну стопу у распону од 0.00% до 5.50% на годишњем нивоу (неки од намјенских депозита су инструменти обезбјеђења кредита и уговорени су као бескаматни депозит).

На дугорочне депозите у КМ и EUR физичких лица Банка обрачунава каматну стопу у распону од 4.30% до 6.60% на годишњем нивоу.

Банка на орочене депозите примјењује конформни метод обрачуна камате, док за депозите примљене од других банка примјењује пропорционални метод обрачуна, а све у складу са уговореним условима.

У зависности од тржишних услова, као и у случајевима од посебног значаја за Банку, Управа банке може донијети посебне одлуке о примјени веће каматне стопе до 1 процентног поена у односу на каматне стопе утврђене интерним актима.

18. ОБАВЕЗЕ ПО КРЕДИТИМА

	31. децембар 2013.	У хиљадама КМ 31. децембар 2012.
У КМ:		
- Фонд за развој и запошљавање РС	4,021	2,232
- Фонд становања РС	2,194	772
- Фонд за развој источног дијела РС	2,286	950
Укупно у КМ:	8,501	3,954
У страној валути:		
- EFSE I	6,521	9,779
- EFSE II	5,867	-
- KfW	5,216	7,823
- EBRD	6,706	3,912
- RESPONSABILITY SICAV	9,779	-
Укупно у страној валути:	34,089	21,514
Укупно:	42,590	25,468
Текућа доспијећа:		
- EFSE	5,214	3,258
- KfW	2,608	2,608
- EBRD	2,235	1,118
- RESPONSABILITY SICAV	3,260	-
- IRB	673	131
Укупно текућа доспијећа:	13,990	7,115

На дан 31.12.2013. године укупно стање узетих кредита од фондова којима управља Инвестиционо Развојна Банка Републике Српске износи 8,501 хиљаду КМ.

Банка је потписала уговоре са ино кредиторима под следећим условима:

- EFSE, Холандија, 21.05.2012.: износ кредита 5 милиона EUR - а, период 3,7 година, грејс период 1 година, каматна стопа ЕУРИБОР или ЛИБОР плус максимална маржа 4.75%.
- EFSE, Холандија, 26.06.2013.: износ кредита 3 милиона EUR-а, период 3 године, грејс период 1 година, каматна стопа ЕУРИБОР или ЛИБОР плус максимална маржа 4.75%.
- KfW, Њемачка, 27.08.2012.: износ кредита 4 милиона EUR - а, период 3,4 године, грејс период 10 мјесеци, каматна стопа ЕУРИБОР плус максимална маржа 4.50%.
- EBRD, Велика Британија, износ кредита 4 милиона EUR - а, период 3,4 године, грејс период 1 година, каматна стопа ЕУРИБОР плус максимална маржа 4.75%.
- ResponsAbility (фондови), Луксембург, 30.09.2013. и 16.12.2013.: износ 2 милиона EUR-а и 3 милиона EUR-а, период 3 године, каматна стопа 5.75%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

18. ОБАВЕЗЕ ПО КРЕДИТИМА (наставак)

Средства узетих кредита су намијењена за финансирање основних средстава, обртног капитала, инвестиција, почетних пословних активности малих и средњих предузећа и предузетника.

Посебни финансијски услови из кредитних уговора

Према уговорима о кредитима потписаним са различитим кредиторима, Банка је обавезна да се придржава одређених процедура и рачуноводствених евиденција које адекватно одражавају операције Банке у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима за финансијско извјештавање и одређеним финансијским условима.

На дан 31. децембра 2013. године сви коефицијенти дефинисани у уговорима о кредитима су у границама уговорених.

19. СУБОРДИНИРАНИ ДУГ

	У хиљадама КМ	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
KfW, Њемачка	3,912	-
Укупно	3,912	-

Банка је 18. децембра 2013. године потписала уговор са KfW, Њемачка о субординираном кредиту у висини од 2 милиона ЕУР, на период од пет година, уз једнократан поврат и каматну стопу у висини од 7% годишње. Сврха кредита је јачање укупног капитала Банке.

На дан 31. децембра 2013. године Банка је субординирани кредит, уз претходну сагласност Агенције за банкарство Републике Српске, укључила у обрачун нето капитала. Након истека рока од пет година, Банка не смије вршити отплату субординираног дуга ако би се том операцијом капитал Банке смањио испод прописаног. За почетак отплате субординираног дуга, Банка је дужна тражити претходну сагласност Агенције за банкарство Републике Српске.

20. ОСТАЛА ПАСИВА

	У хиљадама КМ	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
У КМ:		
- Обавезе по доспјелим каматама	238	211
- Разграничене обавезе за обрачунату камату	374	346
- Обавезе према добављачима	120	108
- Примљени аванси	549	259
- Остале обавезе	155	81
- Разграничени приходи	810	514
У страниј валути:		
- Обавезе по доспјелим каматама	4	4
- Обавезе према добављачима	15	14
- Разграничене обавезе за обрачунату камату	544	156
- Остале обавезе	11	13
Укупно:	2,820	1,706

Разграничени приходи у КМ са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 810 хиљада КМ највећим дијелом се односе на унапријед наплаћену накнаду за обраду кредита пласираних комитентима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

21. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

Акцијски капитал Банке је формиран иницијалним улозима акционара, и накнадном докапитализацијом у новцу. Основни капитал Банке на дан 31. децембра 2013. године износи 26,000 хиљада КМ, и састоји се од 260,000 акција, номиналне вриједности од 100 КМ.

Власничка структура акцијског капитала Банке се није мијењала у односу на дан 31. децембра 2012. године и према изводу Централног регистра хартија од вриједности Републике Српске, на дан 31. децембра 2013. године је сљедећа:

	Број акција	У хиљадама КМ	%
МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	258,000	25,800	99.23
ДУИФ Микрофин инвест д.о.о., Бања Лука у име и за рачун ОИФ Микрофин плус а.д., Бања Лука	2,000	200	0.77
	<u>260,000</u>	<u>26,000</u>	<u>100.00</u>

Недостајуће резерве за кредитне губитке и Резерве капитала

Недостајуће резерве за кредитне губитке по регулаторном захтјеву на дан 31. децембра 2013. године износе 62 хиљаде КМ, и настале су на основу Инструкције Агенције за банкарство РС (АБРС), којом је наложено Банци да се износ од 795 хиљаде КМ, који је до тада евидентиран на позицији недостајуће резерве, рекласификује на позицију остале резерве, што је у складу са измјеном Одлуке о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификацију aktive банака (Службени гласник РС, број 49/13 и 1/14).

Према измјени поменуте Одлуке, банке нису у обавези да од 31. децембра 2013. године врше покриће недостајућих резерви. Преостали износ од 62 хиљаде КМ потиче од почетног стања из 2010. године настао, према Одлуци АБРС, по основу промјене регулативе, односно вредновања кредитног портфолиа Банке, у складу са регулаторним захтјевима и методологијом која је заснована на пуној примени IAS 39.

22. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	За годину која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Нето добитак текуће године (у хиљадама КМ)	<u>295</u>	<u>595</u>
Просјечан пондерисан број издатих акција	<u>260,000</u>	<u>260,000</u>
Обична и разријеђена зарада по акцији (у КМ)	<u>1.13</u>	<u>2.29</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

23. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И УГОВОРЕНЕ ОБАВЕЗЕ

а) Плативе и чинидбене гаранције и остале преузете неопозиве обавезе

	31. децембар 2013.	У хиљадама КМ 31. децембар 2012.
Плативе гаранције	1,810	2,113
Чинидбене гаранције	1,386	247
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите	4,426	3,147
Неискориштена прекорачења по рачунима и кредитним картицама	2,354	2,010
Укупно	9,976	7,517

Највећи дио преузетих неопозивих обавеза за неповучене кредите се односи на неискориштени оквир за финансијско праћење у висини од 2,144 хиљаде КМ и неискориштени револвинг кредит одобрен већинском власнику (МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука) у висини од 2,000 хиљаде КМ.

На дан 31. децембра 2013. године резерва за потенцијалне губитке по основу ванбилансних ставки износи 69 хиљада КМ (31. децембар 2012. године: 67 хиљада КМ, напомена 11 б).

б) Судски спорови

На дан 31. децембра 2013. године Банка води 163 спора против лица у циљу наплате доспјелих потраживања. Укупна вриједност тих спорова је 3,095 хиљада КМ. Резерве за обезбјеђење од потенцијалних губитака по овом основу су у износу од 814 хиљада КМ.

На дан 31. децембра 2013. године против Банке је покренут један судски спор. Имајући у виду природу спора, руководство Банке процјењује да неће настати материјално значајни губици по основу исхода овог судског спора.

в) Усаглашеност са законским прописима

Банка је дужна да обим свог пословања усклади са прописаним показатељима, односно да обим и структуру својих различитих пласмана усклади са рачуноводственим стандардима и прописима Републике Српске који су установљени од стране Агенције за банкарство Републике Српске.

На дан 31. децембра 2013. године Банка је по свим показатељима била усклађена са рачуноводственим стандардима и прописима Републике Српске који су установљени од стране Агенције за банкарство Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

24. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ СУБЈЕКТИМА

Биланс стања	31. децембар 2013.	У хиљадама КМ 31. децембар 2012.
Средства:		
Потраживања по основу пласираних кредита руководству и запосленима Банке	492	52
Унапријед плаћени трошкови осигурања:		
- Микрофин осигурање а.д., Бања Лука	31	27
Унапријед плаћене лиценце:		
- MF Software д.о.о., Бања Лука	55	44
Обрачуната камата	2	-
Средства, укупно	580	123
Обавезе:		
- Трансакциони рачуни руководства Банке, НО и Управа	436	260
- Остала повезана физичка лица	1,743	520
	2,179	780
Обавезе према добављачима:		
- MF Software д.о.о., Бања Лука	7	8
- МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	13	7
- Профи нова а.д., Бијељина	1	-
Остале обавезе:		
- остале обавезе	5	7
	26	22
Обавезе за камату:		
- Микрофин осигурање а.д., Бања Лука	104	116
- МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	3	7
- ОИФ Микрофин плус а.д., Бања Лука	2	1
- Удружење грађана Микрофин	4	3
- Повезана физичка лица	61	12
	174	139
Стање депозита повезаних правних лица:		
- МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	4,667	5,026
- ДУИФ Микрофин инвест а.д., Бања Лука	11	1
- ОИФ Микрофин плус а.д. Бања Лука	584	296
- MF Software д.о.о., Бања Лука	76	55
- Микрофин осигурање а.д., Бања Лука	4,229	4,319
- Удружење грађана Микрофин	990	1,046
- Профи нова а.д., Бијељина	49	46
- остали	8	4
	10,614	10,793
Обавезе, укупно	12,993	11,734
Обавезе, нето	(12,413)	(11,611)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

24. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ СУБЈЕКТИМА (наставак)

	У хиљадама КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Биланс успјеха		
Приходи		
Приходи од камата од повезаних правних лица:		
- МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	6	-
Приходи од накнада од повезаних правних лица:		
- МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	308	238
- Микрофин осигурање а.д., Бања Лука	6	7
- MF SOFTWARE д.о.о., Бања Лука	1	1
- ОИФ Микрофин плус а.д. Бања Лука	1	-
- Drvex, d.o.o., Banja Luka	4	-
Приходи по основу камата члановима Надзорног одбора и руководства Банке	3	3
Приходи од камата осталих повезаних лица	24	-
Приходи, укупно	353	249
Расходи		
Трошкови закупа некретнина– МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	(287)	(243)
Трошкови закупа некретнина – Drveks д.о.о., Лакташи	(16)	(16)
Трошкови закупа некретнина – Микрофин осигурање а.д., Бања Лука	(1)	-
Трошкови закупа софтвера- MF SOFTWARE д.о.о., Бања Лука	(82)	(61)
Трошкови лиценци - MF SOFTWARE д.о.о., Бања Лука	(45)	(13)
Трошкови осигурања - Микрофин осигурање а.д., Бања Лука	(60)	(43)
Расходи од камата од повезаних правних лица:		
- МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука	(3)	(7)
- Микрофин осигурање а.д., Бања Лука	(183)	(166)
- ОИФ Микрофин плус а.д., Бања Лука	(12)	(4)
- Удружење грађана Микрофин	(39)	(37)
- Профи нова	(2)	(2)
- Руководство Банке	(15)	(3)
- Осталих повезаних лица	(56)	(19)
Расходи по основу накнада члановима Надзорног одбора и руководства Банке	(177)	(206)
Остала повезана лица	(12)	(5)
Расходи, укупно	(990)	(825)
Расходи, нето	(637)	(576)

25. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добит и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним и ентитетским министарствима и институцијама у вези са правном интерпретацијом законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на пример, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

25. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ (наставак)

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Банке могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Банци може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

У августу 2013. године Пореска управа Републике Српске је извршила контролу обрачуна и плаћања директних пореза Банке за период од августа 2008. године до августа 2013. године. Контролом нису утврђене неправилности приликом обрачуна и исплате обавеза по основу директних пореза током контролисаног периода.

26. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

У току 2013. године Банка је била под одређеним утицајем глобалне економске и финансијске кризе. И поред значајних кредитних активности током 2013. године, Банка није имала проблема са ликвидношћу.

До сада, текућа финансијска криза је имала ограничен утицај на финансијски положај и перформансе Банке, прије свега захваљујући интерним политикама управљања ризицима и регулаторним ограничењима. Банка је благовремено предузела више мјера за спречавање погоршања ризика, као што су:

- ревидирање политика и порцедура одобравања кредита, процјене кредитног ризика, те управљања ризицима,
- формирање нове службе у Банци која се бави реструктурирањем кредита,
- одобравање реструктурирања кредита у циљу прилагођавања плаћања реалним изворима клијента,
- поновно вредновање колатерала приликом реодобравања и реструктурирања кредита,
- обезбјеђивање структуре извора средстава која омогућава реструктурирања постојећих изложености према клијентима.

Банка пажљиво и на редовној основи прати кредитни ризик, ризик ликвидности, каматни и девизни ризик. Очекује се да ће и ликвидност Банке у будућем периоду бити на задовољавајућем нивоу.

Погоршање економске ситуације у земљи вјероватно ће утицати на положај одређених индустријских грана, као и на способност неких клијената да сервисирају своје кредитне обавезе. Таква ситуација може утицати на резервисања Банке за губитке по основу обезвјеђења у 2014. години, а затим и на друга подручја у којима се од руководства Банке очекује да даје процјене, укључујући и процјену вриједности средстава обезбјеђења и хартија од вриједности. Финансијски извјештаји Банке за 2013. годину садрже значајне рачуноводствене процјене које се односе на губитке услед умањења вриједности имовине и процјену вриједности средстава. Банка ће се у 2014. години концентрисати на управљање својим финансијским портфолиом у складу са промјенама у пословном окружењу.

27. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Дана 11. и 12. марта 2014. године Банка је потписала Уговор о уступању дијела потраживања уз накнаду, којим је Банка купила 2,827 кредитних партија од повезаног правног лица - МКД Микрофин д.о.о., Бања Лука, чиме су пренијета сва права и обавезе по наведеном основу на Банку. Цијена по којој је продат наведени кредитни портфел једнака је износу нето потраживања на дан трансакције, вреднована у складу са захтијевима IAS 39 „Финансијски инструменти: признавање и мјерење“.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

27. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА (наставак)

Укупна вриједност наведене трансакције продаје дијела кредитног портфеља Банке је била следећа:

	У Конвертибилним маркама		
	Кредити пласирани комитентима	Обрачуната камата	Укупно
Потраживања	10,354	86	10,441
Минус: Исправка вриједности потраживања	(212)	(1)	(214)
	<u>10,142</u>	<u>85</u>	<u>10,227</u>

28. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ЗАКУПНИНЕ ПОСЛОВНИХ ОБЈЕКТА

Минимална закупнина призната као трошак у току године која се завршава 31. децембра 2013. године износи 583 хиљаде КМ (2012. година 461 хиљада КМ).

Преузете обавезе Банке по основу отказивих уговора о закупу пословних објеката су следеће:

	У хиљадама КМ	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Не дуже од једне године	18	248
Дуже од једне године али краће од пет година	1,460	193
Дуже од пет година	-	-
Укупно:	<u>1,478</u>	<u>441</u>

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

29.1. Управљање финансијским ризицима

Банка је изложена различитим врстама финансијских ризика на основу својих активности које, између осталог, укључују анализе, процјене, прихватање одређеног степена ризика или комбинације ризика, као и управљање истим. Преузимање ризика се налази у основи финансијског пословања, а оперативни ризици су пропратни ефекти сваког посла. Банка има циљ да постигне одговарајућу равнотежу између преузетих ризика и поврата на улагања, и да сведе на минимум потенцијалне негативне ефекте истих на финансијски резултат Банке.

Политике управљања ризицима Банке користе се за идентификовање и анализу ових ризика, за успостављање одговарајућих ограничења и контрола, за посматрање ризика и поштовање ограничења на основу поузданих и ажурних информационих система. Банка редовно преиспитује своје политике и системе управљања ризицима да би исти одговарали промјенама на тржишту, промјенама производа и новим најбољим праксама.

Банка је успоставила систем управљања ризицима како би на вријеме идентификовала, процјенила и пратила ризике којима је изложена у свом пословању.

Структура управљања ризицима организована је у складу са Законом о банкама и важећим Одлукама АБРС о минималним стандардима управљања појединим врстама ризика.

Надзорни одбор

Одговорност Надзорног одбора Банке је да дефинише стратегију управљања ризицима и стратегију управљања капиталом Банке, као и политику управљања ризицима Банке, те да надгледа ризике које Банка преузима у својим активностима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.1. Управљање финансијским ризицима (наставак)

Надзорни одбор усваја програм, политике и процедуре за идентификовање, мјерење и процјену ризика, као и управљање ризицима. Надзорни одбор треба да обезбједи потпуно поступање Банке у складу са дефинисаном стратегијом и усвојеним политикама и процедурама.

Надзорни одбор је, такође, задужен за ризике велике изложености (било да је ријеч о појединачном клијенту или групи повезаних лица), те одлучује о одобравању кредитних захтјева у износу већем од 500 хиљада КМ појединачне изложености и 750 хиљада КМ укупне изложености (на нивоу клијента или групе повезаних лица).

Надзорни одбор именује и разрјешава чланове Кредитног одбора Банке.

Управа Банке

Одговорност Управе Банке је да креира, развија и благовремено подноси Надзорном одбору приједлоге за доношење програма, политика и процедура за идентификовање, мјерење и процјену ризика, као и управљање ризицима.

Управа Банке је одговорна за спровођење дефинисане стратегије управљања ризицима и стратегије управљања капиталом, као и политике управљања ризицима Банке.

Управа Банке надзире рад нижих нивоа руководства и извршилаца у Банци те контролише примјену усвојених политика и процедура. Управа Банке најмање квартално прати кретања и врши анализу управљања ризицима те редовно извјештава Надзорни одбор. У случају да неке активности и ризици нису у складу са дефинисаном политиком и стратегијом, Управа Банке је у обавези да о тим случајевима обавијести Надзорни одбор.

Кредитни одбор банке

Обавеза Кредитног одбора Банке је да, у оквирима утврђене кредитне политике Банке, доноси одлуке о пласманима од 150,001 КМ до 500,000 КМ појединачне изложености, односно од 200,001 КМ до 750,000 КМ изложености на нивоу комитента или групе. Доношење одлуке о пласманима испод износа који су у надлежности Кредитног одбора Банке, је надлежност Кредитног одбора Пословнице или лична надлежност Шефа пословнице.

Сектор управљања ризицима

Улога Сектора управљања ризицима је идентификација, мјерење, процјена и управљање ризицима које је Банка преузела у свом редовном пословању.

Овавеза Сектора управљања ризицима је давање мишљења у писаној форми за све кредитне захтјеве веће од 150,000 КМ. Мишљење Сектора управљања ризицима је саставни дио кредитног приједлога односно предмета који се разматра на Кредитном одбору.

Руководилац Сектора управљања ризицима, као члан Кредитног одбора Банке, има право вета код одлучивања о пласманима које разматра Кредитни одбор Банке.

Сектор управљања ризицима даје мишљење о новим кредитним производима који генеришу ризик као и осталим областима које генеришу ризик.

Одбор за управљање активом и пасивом (ALCO)

Основна функција Одбора за управљање активом и пасивом Банке (ALCO) је идентификација, мјерење и управљање ризицима који произилазе из структуре њених билансних и ванбилансних позиција, прије свега ризиком ликвидности и каматним ризиком, дефинишући одговарајуће лимите ризика и мјере којима се елиминише негативан утицај на профитабилност.

Одбор за управљање пласманима

Основна функција Одбора за управљање пласманима је мјесечни мониторинг квалитета кредитног портфолија по пословницама, разматрање појединачних предмета изложености преко 150,000 КМ (углавном COR i PUB клијената) и доношење приједлога, закључака и одлука. У надлежности овог одбора је давање сагласности за одступања од дефинисаних процедура наплате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.1. Управљање финансијским ризицима (наставак)

Комисија за ликвидност

Комисија за ликвидност, састављена од три члана, именована од стране НО Банке и то члана Управе Банке, руководиоца Сектора средстава и трансакционих послова и руководиоца Сектора управљања ризицима, одржава састанке минимално једном мјесечно. Комисија за ликвидност прати и процјењује текућу, дневну ликвидност на основу плана ликвидности на одређени дан, којег Сектор средстава и трансакционих послова доставља на дневном нивоу члановима Комисије и осталим члановима Управе Банке.

На мјесечном нивоу комисија за ликвидност, анализира план ликвидности и његову реализацију, предлаже мјере и дефинише задатке за потребе одржавања ликвидности Банке да би избјегла ризик негативних ефеката на финансијски резултат Банке због немогућности уредног измирења својих текућих обавеза.

Сектор средстава и трансакционих послова

Сектор средстава и трансакционих послова своју улогу управљања текућом ликвидношћу остварује кроз следеће активности:

- планирање прилива и одлива новчаних средстава на дневном нивоу,
- праћењем пословних промјена и стања новчаних средстава на рачуну резерви код ЦБ БиХ, на рачунима код коресподентних банака у иностранству и у земљи, као и новчаних средстава у готовом новцу у домаћој и страниј валути у трезору и улагањима Банке,
- прибављање недостајућих средстава или пласирање вишка ликвидних средстава на финансијским тржиштима,
- прати велике појединачне одливе/приливе средстава депонената, прати исплате кредита, а све у циљу одржавања девизне позиције, рочне структуре и испуњења свих доспјелих обавеза на вријеме,
- анализу структуре и рочности депозита предузимајући активности поновног уговарања рочности доспјелих депозита,
- одржава и издваја законску обавезну резерву као минималан износ средстава издвојених на рачуну резерви код ЦБ БиХ,
- припрема дневне, мјесечне и шестомјесечне планове ликвидности као метод процјене будуће ликвидности,
- интерно и екстерно извјештавање о кретању ликвидности.

Најзначајнији ризици којима је Банка изложена у свом пословању јесу кредитни ризик, тржишни ризик, ризик ликвидности и оперативни ризик.

29.2. Кредитни ризик

Банка преузима на себе кредитни ризик који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат Банке услед неизвршавања уговорених обавеза дужника према Банци. Кредитни ризик представља најзначајнији ризик за пословање Банке која из тог разлога управља својом изложеношћу кредитном ризику. Изложеност кредитном ризику настаје прије свега на основу активности кредитирања, тј. одобравања кредита. Кредитни ризик је такође присутан код ванбилансних финансијских инструмената, као што су гаранције и неповучене кредитне линије.

Кредитни ризик подразумијева ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед неизвршавања обавеза дужника према Банци. Кредитни ризик обухвата:

- Ризик неизвршења („default risk“) – ризик од губитка који може наступити уколико дужник не измири своју обавезу према Банци;
- Ризик промјене кредитног квалитета aktive („downgrade risk“) – ризик од губитка Банке који може настати уколико дође до погоршања нивоа ризичности дужника (погоршања кредитног рејтинга дужника) на позицијама aktive које се воде у кредитном портфолију;

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.2. Кредитни ризик (наставак)

- Ризик промјене вриједности aktive – ризик од губитка Банке који може настати на позицијама aktive које се воде у кредитном портфолиу уколико дође до смањења тржишне вриједности у односу на вриједност по којој је актива купљена;
- Ризици изложености – ризици који могу проистећи по основу изложености Банке према једном лицу, групи повезаних лица или лицима повезаним са Банком.

Банка кредитним ризиком управља провођењем стратегије кредитирања која је усмјерена према предузетницима, малим и средњим предузећима (SME) и дисперзији ризика.

Банка кредитним ризиком управља тако што у складу са својом политиком кредитирања одобрава стандардизоване кредитне производе. Кредитни производи и њихове основне карактеристике у погледу износа, рока, каматне стопе, накнаде те обавезног обезбјеђења дефинисани су Каталогом кредитних производа. Сектор управљања ризицима укључен је у дефинисање кредитних производа и њихову оцјену са становишта ризика. Нивои одлучивања дефинисани Пословником о раду кредитних одбора надлежни су за доношење одлука у случајевима одобравања стандардних производа и под стандардним условима, а свако одступање од дефинисаних стандарда захтијева одлучивање на вишем нивоу.

Банка је Кредитним приручником јасно дефинисала начин обраде кредитних производа, потребну документацију за поједине тржишне сегменте, кораке кредитног процеса као и организационе дијелове и појединачне извршиоце одговорне за њихово спровођење. Наведеним документом прописани су сви образци који се користе у току обраде и праћења кредита као и начин и обрасци кредитне анализе за оцјену кредитне способности (бонитета) у зависности од припадности тржишном сегменту (COR i PUB, SME i Retail). Банка одобрава кредите у складу са дефинисаним процедуром одобравања кредита, а на основу процјене кредитне способности дужника и инструмената обезбјеђења. Анализа кредитне способности дужника мора бити презентована у документу „Анализа“ који садржи и кредитни приједлог на основу којег се доноси одлука о пласману. Кредитне одлуке се доносе на основу дефинисаних лимита за појединачне изложености и дефинисаних лимита укупне изложености клијента односно групе повезаних лица. У Банци постоји 5 нивоа овлашћења за одобрење пласмана од којих је највиши Надзорни одбор Банке, а најнижи лична надлежност шефа пословнице. Обрада кредитних захтјева за SME i Retail тржишни сегмент врши се децентрализовано у пословницама Банке. Обрада свих кредитних захтјева од пријема захтјева за кредит до пласмана кредита обавља се кроз апликативни кредитни модул прилагођен потребама Сектора тржишта (Front office).

У априлу 2013. године основана је Служба за COR i PUB у оквиру које се централизовано обрађују кредитни захтјеви COR i PUB клијената, те врши мониторинг и наплата истих. У оквиру ове службе обављају се активности подршке документарним пословима за SME тржишни сегмент.

Упутством за наплату и управљање проблематичним пласманима дефинисан је начин праћења и мониторинг постојећих пласмана као и надлежности и одговорности за спровођење активности наплате. Наведеним упутством Банка је дефинисала начин спровођења дневног и мјесечног мониторинга наплате у оквиру којег се реализују и одређени кораци управљања проблематичним пласманима. Да би се на квалитетан, систематски и прегледан начин управљало портфолиом у кашњењу, интерним процедурама су дефинисана 2 документа и то: „Досије неуредне отплате“ и „Стратегије наплате“. „Досије неуредне отплате“ представља извјештај који даје преглед већ извршених активности по кредитима у кашњењу преко 30 дана и води се све док се обавезе по кредиту не измире у потпуности. Кредитни службеници су у обавези да воде досије неуредне отплате и хронолошки евидентирају све активности које су подузете у циљу наплате потраживања. Вођење овог образца је софтверски подржано у оквиру кредитног модула који користи Front office. „Стратегије наплате“ је извјештај који даје динамички преглед активности које ће бити предузете у циљу наплате потраживања, односно договорену стратегију наплате.

Банка од краја 2010. године у својој организациој структури има Сектор управљања ризицима који обавља послове мјерења и контроле ризика, а од новембра 2011. године обавља и послове процјене кредитног ризика односно оцјену бонитета клијената и формирање мишљења Сектора управљања ризицима које се презентује на Кредитном одбору приликом доношења одлуке о пласману.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.2. Кредитни ризик (наставак)

Банка је измјенама у својој организационој структури почетком 2011. године извршила изузимање послова књиговодства кредита, исплате кредита и осталих послова кредитне администрације од кредитних службеника и формирала посебан сектор који се бави овим пословима чиме је раздвојила обављање неспојивих послова и смањила ризик.

Губици због умањења вриједности и политика резервисања

Банка процјењује ризик могућих губитака услед погоршања кредитне способности дужника. Кредитни ризик обухвата ризик да дужници неће бити у могућности да правовремено испуне своје обавезе било да је мало вјероватно да ће их измирити из својих примарних извора, било да је у кашњењу више од 90 дана.

Обезврјеђени пласмани су пласмани код којих је утврђен објективни доказ обезврјеђења. Под објективним доказом обезврјеђења се подразумевају догађаји који условљавају мјерљиво умањење процијењених будућих токова готовине.

Појединачно обезврјеђена средства су она средства за која је појединачно процијењено да су обезврјеђена и за која су признати процијењени губици. Износ губитка утврђује се као разлика између књиговодствене вриједности и садашње вриједности будућих токова готовине.

Губици због умањења вриједности и политика резервисања (наставак)

Обрачунати износ обезврјеђења билансне активе Банка евидентира се на терет расхода, а у корист исправки вриједности те активе, а обрачунати износ вјероватног губитка по основу ванбилансних ставки евидентира се на терет расхода, а у корист резервисања за губитке по ванбилансној активи.

Групна процјена обезврјеђења се врши за пласмане који не припадају групи индивидуално значајних пласмана.

За сврху групне процјене пласмани се групишу у хомогене групе у погледу кредитног ризика у складу са Интерном методологијом Банке за обрачун исправки вриједности. Будући токови готовине за хомогене групе пласмана одређују се на основу расположивих историјских података, углавном података о кашњењу у измирењу обвеза, а узимају се у обзир и токови који ће извјесно настати реализацијом средстава обезбјеђења.

Колатерали

У складу са стандардним принципима кредитног пословања, Банка у сврху обезбјеђења пласмана захтијева колатерал који треба покрити ризик немогућности клијета да изврши уговорене обавезе.

Колатерали које Банка најчешће користи као инструменте обезбјеђења су:

- мјенице,
- налози,
- изјава о заплъени (административна забрана),
- солидарни дужник,
- солидарни јемац/јемац платац,
- залог на непокретну имовину-хипотека,
- залог покретних ствари,
- залог новчаних средстава (депозит/штедни улог),
- полиса осигурања.

Банка задржава право да затражи било коју другу врсту инструмента обезбјеђења коју сматра неопходним.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.2. Кредитни ризик (наставак)

Проблематични пласмани

Под проблематичним пласманима (статус NPL / "non performing loans") подразумевају се пласмани са кашњењем преко 90 дана и материјално значајним кашњењем. По категоризацији то су пласмани у Ц, Д и Е категорији. Пласмани у категорији Б и кашњењем мањим од 90 дана не сматрају се NPL пласманима, али представљају активу са посебном напоменом.

Банка нема систем интерног рејтинговања клијената. Банка врши класификацију клијената у складу са Интерном методологијом обрачуна исправки вриједности према данима кашњења и класификацију клијената према Одлуци Агенције за Банкарство Републике Српске о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификација aktive банака (у даљем тексту: АБРС). Према наведеној Одлуци АБРС сви клијенти се класификују у 5 категорија и то: А, Б, Ц, Д и Е категорију.

Управљање проблематичним пласманима SME i Retail клијената је централизовано и организовано кроз рад посебне Службе за реструктурирање кредита. Служба за реструктурирање кредита је основана у априлу мјесецу 2013. године са циљем квалитетнијег управљања проблематичним пласманима SME i Retail сегмента.

Послови управљања проблематичним пласманима COR i PUB клијената су такође централизовани и у надлежности су Службе за COR i PUB. Ова Служба је надлежна за репрограма и реструктурирања пласмана који припадају COR i PUB сегменту уз обавезно мишљење Сектора управљања ризицима. Када ова Служба исцрпи све могућности наплате предлаже Одбору за управљање пласманима/Кредитном одбору Банке доношење одлуке о покретању судског спора.

Упутством о наплати и управљању проблематичним пласманима Банка је децидно прописала послове преузимања, праћења и наплате проблематичних пласмана за све тржишне сегменте. У надлежност Службе за реструктурирање кредита, кредит (пласман) SME i Retail сегмента прелази када је испуњен један од два услова:

- клијент има укупне доспјеле обавезе по кредиту веће или једнаке износу од 4 ануитета или нема уплата у задња 2 мјесеца у случају да је укупан дуг мањи од износа 3 ануитета или,
- клијент није измирио своје обавезе у року од 30 дана од доспијећа искориштеног износа овердрафт/револвинг кредита.

Клијенти који су испунили један од два наведена критерија прелазе у надлежност Службе за реструктурирање кредита уколико постоје могућности да се кроз реструктурирање/репрограма омогући даље уредно сервисирање обавеза од стране клијента. Прелазак клијената из Сектора тржишта у Службу за реструктурирање кредита обавља се на начин да се почетком сваког мјесеца, од стране Сектора тржишта, креира списак клијената код којих су, на задњи дан предходног мјесеца, остварени услови за пренос у надлежност Службе за реструктурирање кредита. Пренос клијената у Службу за реструктурирање кредита се ради на нивоу групе повезаних лица. У изузетним случајевима Служба за реструктурирање кредита може преузети само одређеног члана групе, што мора бити посебно образложено, документовано и одобрено. Уколико не постоје никакве могућности даљег сервисирања обавеза од стране клијента, клијент се не преноси у надлежност Службе за реструктурирање кредита, већ директно у Службу правних послова ради покретања судског поступка наплате.

Након преноса предмета у Службу за реструктурирање кредита, службеник за реструктурирање постаје надлежан за клијента, односно предмет, до коначне наплате или предаје предмета у Службу правних послова. Службеник за реструктурирање кредита дужан је у што краћем року предложити Кредитном одбору план реструктурирања/репрограма.

Репрограма представља пласман који је рефинансиран, репрограмиран или на неки други начин конвертован, односно, пласман код којег су, због корисникових промјењених услова и способности отплате или због немогућности отплате према иницијално уговореним условима, раније уговорени рокови и услови отплате накнадно промјењени, како би Банка дужнику омогућила лакше сервисирање дуга.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.2. Кредитни ризик (наставак)

Проблематични пласмани (наставак)

Службеници за реструктурирање предлажу одобравање мјера и олакшица за опоравак клијената као што су: продужење рокова отплате постојећих задужења, реструктурирање обавеза, отварање нових задужења на име главног дужника или остале кредитно способне учеснике, смањење износа дуга путем отписа дијела потраживања, одобравање додатног грејс периода, одобравање различитих начина отплате прилагођених могућностима плаћања клијената (балон отплата, неједнаке рате) и сл.

Кредитни службеник или Службеник за реструктурирање кредита, могу у било ком тренутку, када процјене да су се исцрпили могућности наплате проблематичног пласмана предложити покретање судског спора. Одлуку о покретању судског спора доноси надлежни Кредитни одбор и тада предмет прелази у надлежност Правне службе. Преносу предмета у Правну службу претходи раскид уговора са клијентом.

Службеник за реструктурирање кредита има обавезу да затражи доношење одлуке о преносу предмета у Службу правних послова кад су задовољени сљедећи услови:

- клијент има укупне доспјеле обавезе по кредиту $\geq$ износу 7 ануитета,
- збир уплата клијента у задња 3 мјесеца је мањи од износа једног ануитета.

Одлуку о преносу клијената из Службе за реструктурирање кредита у Правну службу доноси Кредитни одбор Банке.

Службеник за реструктурирање кредита дужан је наставити уредно водити преглед активности и мјера које предузима у циљу наплате. У случају да се обавезе уредно сервисирају службеник за реструктурирање кредита је дужан вршити редован мониторинг једном квартално.

Кредитни службеници у Сектору тржишта могу, такође, предлагати репрограм кредитних обавеза као стратегију (начин рјешавања проблема у наплати), прије испуњених услова за пренос у Службу реструктурирања кредита. Ово се нарочито односи на пласмане који задовољавају услове из Одлуке АБРС о привременим мјерама за репрограм кредитних обавеза физичких и правних лица у банкама. У овим случајевима не ради се о репрограму проблематичних пласмана, већ о репрограму пласмана који касне до 90 дана.

Банка је успоставила централизован и аутоматизован систем слања опомена за шта су задужени административни радници, и то прве и друге опомене свим учесницима у кредиту, док је слање опомене пред утужење, односно, отказа уговора о кредиту, у надлежности кредитних службеника или службеника за реструктурирање кредита. Након преузимања предмета од стране Правне службе, ова Служба преузима надлежност за праћење преузетих клијената до потпуне наплате или отписа дуга.

Управа Банке на седмичном нивоу разматра стање кредитног портфолија у кашњењу преко 30 дана по сегментима, нарочито SME сегмента, те подузима активности да се % портфолија у кашњењу преко 30 дана одржава у оквиру планираних величина.

Ризици сродни кредитном ризику

Банка издаје гаранције својим комитентима, по основу којих Банка има потенцијалну обавезу да изврши плаћање у корист трећих лица. На овај начин Банка се излаже ризицима сродним кредитном ризику, који се могу превазићи истим контролним процесима и процедурама. На ове изложености Банка примјењује исте процедуре мониторинга и наплате као за кредитне пласмане.

Покривеност колатералима и другим облицима обезбјеђења

Банка за већину својих пласмана захтијева средства обезбјеђења. Износ и тип захтијевањег обезбјеђења зависи од тржишног сегмента којем клијент припада, типа односно врсте производа који се одобрава те процјењеног кредитног ризика за сваког појединачног комитента.

Процјена фер вриједности инструмената обезбјеђења је заснована на вриједности инструмената обезбјеђења процјењеног у тренутку задуживања. У складу са пословном политиком и интерним процедурама Банке утврђује се потребна фер вриједност инструмената обезбјеђења и начин и рок њене поновне процјене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.2. Кредитни ризик (наставак)

Проблематични пласмани (наставак)

Руководство прати тржишну вриједност средстава обезбјеђења и тражи додатна средства обезбјеђења у складу са уговорима и уколико се процјени да је потребно. Банка узима у обзир вриједност средстава обезбјеђења приликом преиспитивања адекватности исправки вриједности пласмана.

	У хиљадама КМ	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Кредити осигурани посебним депозитом	1,243	2,672
Кредити осигурани некретнинама	44,312	18,678
Кредити осигурани другим колатералом	66,774	64,256
Укупно:	112,329	85,606

29.2.1. Ризик концентрације

У циљу бољег управљања и контроле кредитног ризика Банка је успоставила адекватне и опрезне лимите у односу на капитал Банке, минимално у складу са Одлуком АБРС о минималним стандардима за управљање концентрацијом ризика и то:

Укупно излагање кредитном ризику Банке према појединачном кориснику или групи повезаних лица не смије да пређе износ од 40% износа основног капитала које представља највеће укупно дозвољено излагање кредитном ризику (НИКР). Банка може да достигне НИКР према појединачном кориснику или групи повезаних лица само ако осигура његову слједећу структуру и ограничења:

- излагање Банке кредитном ризику према појединачном кориснику или групи повезаних лица које није покривено колатералом не смије бити веће од 5% износа основног капитала Банке,
- излагање Банке кредитном ризику према појединачном кориснику или групи повезаних лица које прелази 5% до највише 25% износа основног капитала мора бити покривено колатералом,
- излагање Банке кредитном ризику према појединачном кориснику или групи повезаних лица које прелази 25% износа основног капитала Банке до износа (НИКР) мора бити покривено квалитетно наплативом залогом чија вриједност, утврђена поузданим и стабилним цијенама, прелази износ тог излагања Банке,
- укупно излагање Банке кредитном ризику у потенцијалним ванбилансним обавезама према појединачном кориснику или групи повезаних лица, осим гаранција за добро извршење посла, не смије да пређе износ од 20% износа основног капитала Банке.

Збир великих излагања Банке (велико излагање Банке је свако укупно излагање Банке кредитном ризику према појединачном кориснику или групи повезаних лица које прелази 15% основног капитала Банке) укључујући и све НИКР не смије да буде веће од 300% износа основног капитала Банке.

Збир свих излагања Банке кредитном ризику у потенцијалним ванбилансним обавезама, осим гаранција за добро извршење посла, не смије бити веће од 300% износа основног капитала Банке.

Интерним политикама и процедурама Банке утврђени су лимити, односно концентрација пласмана по појединачном кориснику или групи повезаних лица и лицима повезаним са Банком. Сектор за управљање ризицима прати и мјери, те у сарадњи са Сектором рачуноводства, финансијског контролинга и пословне подршке извјештава надлежне одборе Банке о изложеностима ризику изложености према појединачном кориснику или групи повезаних лица и лицима повезаним са Банком.

На дан 31. децембра 2013. године Банка је усаглашена са свим ограничењима прописаним од стране АБРС и уговореним са кредиторима, а у вези са концентрацијом ризика.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.2. Кредитни ризик (наставак)

29.2.1. Ризик концентрације (наставак)

Концентрација ризика по клијентима

На дан 31. децембра 2013. године највећа изложеност према појединачном клијенту, прије узимања у обзир инструмената осигурања, износи 3,469 хиљада КМ, што чини 2.10% укупне изложености кредитном ризику (31. децембар 2012. године: 4,465 хиљада КМ).

Концентрација кредитног ризика по географском подручју

У току 2013. године кредитни портфолио Банке је био концентрисан на подручје Републике Српске, односно града Бања Лука у износу од 38 милиона КМ. И у току 2012. године кредитни ризик је био концентрисан на подручје Републике Српске, односно града Бања Лука.

Концентрација кредитног ризика по гранама индустрије

Банка има диверзификовани портфолио који покрива различите индустрије:

У хиљадама КМ

	31. децембар 2013.	У %	31. децембар 2012.	У %
Грађевинарство	6,739	6%	3,553	4%
Трговина	21,361	19%	19,462	23%
Услуге, туризам, угоститељство	1,803	2%	1,674	2%
Пољопривреда	5,753	5%	4,388	5%
Производња, рударство и индустрија	11,887	11%	9,017	11%
Транспорт, складиштење, ПТТ комуникације	7,395	7%	5,331	6%
Финансије	3,730	3%	4,726	6%
Трговина некретнинама	744	1%	491	1%
Администрација, друге јавне услуге	1,562	1%	2,926	3%
Остало (становништво)	51,355	46%	34,038	40%
Укупно:	112,329	100%	85,606	100%

На дан 31. децембра 2013. године, а у односу на исти период 2012. године, смањена је концентрација кредита у сектору трговине за 4%, а повећана у оквиру становништва, које обухвата физичка лица и предузетнике, за 6%, док је учешће осталих грана индустрије углавном остало на истом нивоу.

Концентрација кредитног ризика по врстама кредита

Банка редовно прати и диверзификује пласиране кредите по врстама кредита.

У хиљадама КМ

	31. децембар 2013.	У %	31. децембар 2012.	У %
Кредити по трансакционим рачунима	8,250	7%	5,293	6%
Потрошачки кредити	32,964	29%	24,337	28%
Кредити за обртна средства	14,221	13%	15,960	19%
Инвестициони кредити	44,985	40%	34,937	41%
Стамбени кредити	5,422	5%	1,966	2%
Остали кредити, купљени краткорочни пласмани-факторинг	6,487	6%	3,113	4%
Укупно:	112,329	100%	85,606	100%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.2. Кредитни ризик (наставак)

29.2.1. Ризик концентрације (наставак)

На дан 31. децембра 2013. Године, а у односу на исти период 2012. године, смањена је концентрација кредита за обртна средства за 6%, а повећана концентрација стамбених кредита за 3%, док је учешће осталих врста кредита углавном остало на истом нивоу.

Квалитет кредита и ванбиланса по АБРС категоријама (квалитет портфолија)

У складу са Одлуком АБРС, Банка врши класификацију пласираних кредита према броју дана кашњења у отплати кредита.

	Категорија					У хиљадама КМ
	А	Б	Ц	Д	Е	Укупно
31. децембар 2013.						
Кредити клијентима						
- краткорочни	15,383	4,771	155	1	1	20,311
- дугорочни	71,385	13,180	2,425	332	61	87,383
- доспјели	539	1,136	348	1,249	1,254	4,526
- плаћене гаранције	-	-	109	-	-	109
Укупно кредити	87,307	19,087	3,037	1,582	1,316	112,329
- ванбиланс	9,757	217	2	-	-	9,976
Укупно:	97,064	19,304	3,039	1,582	1,316	122,305

29.2.2. Стрес тест

Банка је, у оквиру процјене кредитног ризика, примјенила најгори могући сценарио развоја догађаја за свој портфолио. Банка је радила Стрес тест под сљедећим претпоставкама: девалмирање Конвертибилне марке за 30%, пад вриједности колатерала за 40%, и повећање исправке вриједности за клијенте који имају евидентирано кашњење у измирењу доспјелих обавеза.

					У хиљадама KM	
Портфолио на дан 31. децембар 2013. године	Укупна изложениост	Укупна изложениост умањена за износ депозита	Дисконтована вриједност колатерала	Исправка вриједности	Износ недостајућих резерви	Укупно погоршање
Прије теста	123,306	121,837	114,484	3,265	3,533	6,798
Након теста	150,615	149,146	81,220	4,063	3,667	7,730
Разлика	27,309	27,309	33,264	798	134	932

29.3. Тржишни ризик

Банка преузима на себе тржишне ризике, који представљају ризик да ће фер вриједност или будући токови готовине који произилазе из финансијских инструмената осцилирати због промјена у тржишним вриједностима. Тржишни ризици настају по основу отворених позиција изложених ризику по основу доспијећа, каматних стопа, валута и производа капитала, који су изложени општим и посебним кретањима и промјенама везаним за ниво несталности тржишних стопа или цијена (као што су каматне стопе, кредитне марже, девизни курсеви и цијене капитала). Од тржишних ризика Банка је изложена девизном ризику и ризику промјене каматних стопа. Систем контроле тржишних ризика се остварује кроз подјелу и независну функцију преузимања ризика (front office) од њиховог праћења и управљања као и активности подршке (back office).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.3. Тржишни ризик (наставак)

29.3.1. Девизни ризик

Девизни ризик представља изложеност Банке могућем утицају промјена девизних курсева и опасност да неповољне промјене доведу до губитка Банке у домаћој валути, при чему ниво девизног ризика представља функцију висине и дужине трајања изложености Банке могућим промјенама девизних курсева и зависи од висине задужености Банке у иностранству, степену валутне изложености активе и пасиве биланса и ванбиланса Банке, односно степена усклађености валутних новчаних токова Банке.

Стратегија коју Банка примјењује приликом управљања девизним ризиком темељи се на одржавању девизне позиције у оквиру ограничења прописаних Законом о банкама Републике Српске и Одлуком о минималним стандардима за управљање девизним ризиком банака.

За потребе управљања, контроле и идентификације девизне изложености, Банка дневно прати стање и структуру ефективних страних валута у благајнама и трезору, девизних средстава и структуру по валутама на рачунима код иностраних банака, води рачуна о усклађености девизне позиције у нестабилним валутама, уговара валутну клаузулу за ставке активе и пасиве, укључујући и ванбилансне ставке, у форми симетричне, односно двосмјерне валутне клаузуле, како би заштитила вриједност активе и пасиве без обзира да ли курс валуте на коју гласи валутна клаузула расте или опада у односу на домаћу валуту, а све у циљу успостављања девизне усклађености финансијске активе и финансијских обавеза.

Сектор средстава и трансакционих послова на дневној основи прати девизну позицију и у сарадњи са Сектором тржишта и Управом Банке предузима одговарајуће, горе наведене, активности у циљу одржавања девизне позиције у оквирима дозвољених лимита.

У склопу планирања активности Банке које имају значајног утицаја на промјену структуре или рокова финансијске активе и/или финансијске пасиве Банке, а тиме и на девизну позицију Банке, Сектор средстава и трансакционих послова врши пројекцију девизне позиције, а све у циљу благовременог предузимања одређених активности за континуирано одржавање девизне усклађености финансијске активе и финансијске пасиве.

Извјештај о девизним позицијама на дан 31. децембра 2013. године нето:

У хиљадама КМ

	EUR	USD	CHF	GBP	Остало	Укупно
Финансијска актива у Билансу стања						
Новчана средства и депозити код депозитних институција	5,345	522	11	3	71	5,952
Остала финансијска актива	214	-	-	-	-	214
Кредити са валутном клаузулом	89,352	-	-	-	-	89,352
	<u>94,911</u>	<u>522</u>	<u>11</u>	<u>3</u>	<u>71</u>	<u>95,518</u>
Финансијске обавезе у Билансу стања						
Депозити и доспјеле, неизмирене ванбилансне обавезе	19,168	32	8	-	1	19,209
Обавезе према узетим кредитима	34,089	-	-	-	-	34,089
Субординисани дугови	3,912	-	-	-	-	3,912
Остале финансијске обавезе	559	3	-	-	11	573
Обавезе с девизном клаузулом	39,530	-	-	-	-	39,530
	<u>97,258</u>	<u>35</u>	<u>8</u>	<u>-</u>	<u>12</u>	<u>97,313</u>
Актива-ванбилансне обавезе						
ДУГА ПОЗИЦИЈА	-	487	3	3	59	-
Изражена у %	-	2	-	-	-	-
КРАТКА ПОЗИЦИЈА	2,347	-	-	-	-	1,795
Изражена у %	12%	-	-	-	-	9%
Дозвољена позиција преко ноћи	30%	20%	20%	20%	20%	30%
Мања од дозвољене у %	18%	18%	20%	20%	20%	21%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.3. Тржишни ризик (наставак)

29.3.1. Девизни ризик (наставак)

У току 2013. године Банка је одржавала отворену индивидуалну девизну позицију у оквирима дозвољених лимита за валуту EUR највише до +/- 30% од износа основног капитала, а за валуту USD до 3% од износа основног капитала, док се укупна девизна позиција кретала у дозвољеним лимитима највише +/- 27% од основног износа капитала.

Анализа осјетљивости стране валуте

Банка је највећим дијелом изложена валути EUR. Будући да је KM фиксно везана за EUR, Банка није изложена промјенама курса EUR.

29.3.2. Каматни ризик

Банка је изложена вишеструким ризицима, који кроз ефекте промјена висине каматних стопа на тржишту, дјелују на њен финансијски положај и токове готовине. Каматни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промјене каматних стопа.

Основни циљ управљања каматним ризиком је да се минимизирају неповољни ефекти промјене висине каматних стопа.

Каматне стопе на кредите зависе од кретања каматних стопа на тржишту новца и од пословне политике Банке.

Каматне стопе на кредите су фиксне за рокове отплате кредита до 36 мјесеци, а варијабилне за рокове отплате преко 36 мјесеци. Изузетак од овог правила су инвестициони кредити за корпоративне клијенте и јавни сектор и стамбени кредити за које је каматна стопа варијабилна за све рокове отплате. Банка се опредјелила за варијабилну каматну стопу 6MJ EURIBOR заокружен на сљедећу већу десетину, која се усклађује 2 пута годишње и то 30.06. и 31.12..

Каматне стопе на депозите су фиксне а каматне стопе на узете кредите од страних кредитора су варијабилне и везане су за 6MJ EURIBOR.

Основни принцип управљања каматним ризиком јесте принцип усклађивања њених средстава и обавеза према врсти каматне стопе (фиксна каматна стопа или варијабилна) и према доспијећима или датумима поновног одређивања каматне стопе.

Више руководство Банке и Сектор управљања ризицима прати и стара се да Банка оптимизује ниво профитабилности и изложености каматном ризику.

Анализа осјетљивости на каматне стопе

Анализе осјетљивости су урађене на основу изложености каматним стопама финансијских инструмената на датум биланса стања. За промјењиве каматне стопе припремљена је анализа под претпоставком да је неподмирени износ обавеза на дан биланса стања био неподмирени читаву годину. Користи се стопа од 10% умањења или повећања при интерном извјештавању о ризику каматних стопа кључном особљу Банке и представља процјену руководства Банке о разумно могућим промјенама каматних стопа.

Да су каматне стопе биле више или ниже за 10% у односу на постојеће, а да су се друге варијабле одржале константним, Банка би имала умањен/повећан нето добитак за 420 хиљада KM за годину која завршава 31. децембра 2013. (2012: умањен/повећан добитак за 200 хиљада KM).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.3. Тржишни ризик (наставак)

29.3.2. Каматни ризик (наставак)

Сљедећа табела приказује преглед примјењених годишњих каматних стопа на најзначајније финансијске инструменте:

	У иностраној валути	У КМ
Актива		
Обавезна резерва код Централне банке	-	0.004%-0.128%
Средства преко обавезне резерве	-	0.05% – 0.165%
Девизни рачуни код иностраних банака	0.00% - 0.01%	-
Кредити пласирани комитентима до једне године:		
- правна лица	-	3.00%-18%
- становништво	-	6.80% -22%
Кредити пласирани комитентима преко једне године:		
- правна лица	-	3.32% – 18.00%
- становништво	-	4.6% – 18%
Пасива		
Депозити по виђењу правних лица	0.10%	0.10%-2.52%
Депозити по виђењу становништва	0.00%-3.00%	0.10%-3.00%
Краткорочни депозити:		
- правна лица	-	1.25%-5.07%
- становништво	2.20%-4%	1.75%-4.00%
Дугорочни депозити:		
- државне институције	-	4.20%-5.30%
- правна лица	5.5%	0.00%-4.90%
- становништво	4.30%-6.60%	4.30%-5.80%
Кредити:		
EFSE	5.067%-5.093%	
KfW	4.875%-7.00%	
EBRD	5.091%	
Фонд за развој и запошљавање РС	-	1.20%-2.309%
Фонд становања РС	-	1.90%-2.40%
Фонд за развој источног дела РС		1.50%-2.40%

Банка је изложена разним ризицима, који кроз ефекте промјена висине каматних стопа на тржишту, дјелују на њен финансијски положај и токове готовине. Наредна табела приказује преглед каматносноне и некаматносноне активе и пасиве, са стањем на дан 31. децембра 2013. године:

У хиљадама КМ 31. децембар 2013.			
	Каматносно	Некаматносно	Укупно
Монетарна актива			
Готовина и готовински еквиваленти	32,102	7,797	39,899
Потраживања по основу камата, накнада и друга потраживања	466	1,017	1,483
Дати кредити и депозити	112,329	-	112,329
Опрема и нематеријална улагања	-	1,755	1,755
Резервисања за кредитне губитке	-	(3,188)	(3,188)
Укупно:	144,897	7,381	152,278
Монетарна пасива			
Трансакциони депозити	81,673	509	82,182
Узети кредити	42,590	-	42,590
Субординирани дуг	3,912	-	3,912
Остале обавезе	-	2,911	2,911
Укупно:	128,175	3,420	131,595

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.4. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик који настане када Банка није у могућности да у потпуности и без одлагања изврши све обавезе на дан доспијећа. Основни циљ управљања ликвидношћу Банке јесте осигурати да Банка има расположива средства, која условљавају разумне трошкове, како би извршавала све обавезе за очекиване и неочекиване флукуације у билансу стања.

Додатно, процес управљања ликвидношћу Банке треба да осигура да постоји довољно ликвидних средстава за финансирање планираног волумена кредитног портфолиа.

Стратегија управљања ликвидношћу Банке се спроводи успостављањем контроле над рочном усклађеношћу средстава и извора средстава базираној на реалним и прецизним пројекцијама новчаних прилива и одлива, редовних и ванредних, за различите временске периоде.

Стратегија управљања ликвидношћу активе обухвата:

- настојање да се у активи држе ликвидни облици имовине који би се у случају веће изложености ризику ликвидности могли продати на тржишту без губитака (да у сваком моменту располаже са довољном количином ликвидних средстава за покриће евентуалних обавеза);
- диверзификација улагања по клијентима, тржиштима, привредним гранама и рочности пласмана.

Стратегија за управљање пасивом у контексту ликвидности обухвата:

- настојање да се обезбиједи стабилност депозита уз што веће учешће депозита са дужим роковима доспијећа,
- максимална диверзификација извора средстава по доспијећу, стабилности, поријеклу, тржишту и инструментима,
- нарочита пажња према великим депозитима,
- обезбјеђење аранжмана са домаћим и страним банкама о узајамном пружању међубанкарских кредита за ликвидност како би се у случају вишкова ликвидности средстава пласирала уз одговарајућу каматну стопу, односно у случају недостатка средстава за ликвидност она обезбјеђивала под повољним условима.

Примарни извори средстава су локални депозити до којих Банка долази адекватном депозитном политиком и политиком каматних стопа.

За доношење, потпуност и спровођење Програма за управљање ризиком ликвидности одговоран је Надзорни одбор Банке и Управа Банке.

За свакодневно праћење дневне ликвидности Банке задужен је руководилац Сектора средстава и трансакционих послова и Комисија за ликвидност, за праћење краткорочне ликвидности Комисија за ликвидност, а за праћење дугорочне ликвидности ALCO одбор (Одбор за управљање активом и пасивом Банке).

Одговорна лица прате позицију ликвидности и композицију доспијећа активе и пасиве и:

- обављају оперативно управљање ликвидним средствима на дневној основи,
- упоређују позиције са пројектованом позицијом како би се утврдили трендови у позицијама ликвидности и предузеле корективне мјере да би позиција ликвидности и несклад у доспијећу били у складу са законом и лимитима које је одредио Надзорни одбор Банке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.4. Ризик ликвидности (наставак)

Наредна табела приказује ГАП анализу средстава и обавеза према одговарајућој доспјелости на основу преосталог периода до уговореног датума доспијећа, кроз усклађеност потраживања и обавеза по периодима доспијећа, у складу са регулативом АБРС.

31. децембра 2013. године	У хиљадама КМ				
	До мјесец дана	Од 1 до 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Преко 1 године	Укупно
АКТИВА					
Новчана средства и средства код					
Централне банке	34,748	-	-	-	34,748
Средства код других банака	5,150	-	-	-	5,150
Кредити пласирани комитентима	8,450	8,304	33,220	59,313	109,287
Обрачуната камата и остала актива	1,048	53	128	109	1,338
Укупна актива	49,396	8,357	33,348	59,422	150,523
ПАСИВА					
Депозити	17,238	8,798	35,941	20,205	82,182
Обавезе по узетим кредитима	44	95	13,851	28,600	42,590
Субординирани дуг	-	-	-	3,912	3,912
Остала пасива	1,284	329	624	605	2,842
Укупна пасива	18,566	9,222	50,416	53,322	131,526
Рочна усклађеност	30,830	(865)	(17,068)	6,100	18,997
На дан 31. децембра 2012. године					
Укупно актива	26,978	6,531	24,740	43,652	101,901
Укупно пасива	12,676	15,112	30,721	24,492	83,001
Рочна усклађеност	14,302	(8,581)	(5,981)	19,160	18,900

31. децембра 2013. године	У хиљадама КМ		
	1 – 30 дана	1 – 90 дана	1 – 180 дана
Новчана средства и депозити код депозитних институција	39,898	39,898	39,898
Кредити, друга потраживања и потраживања по лизингу	8,450	16,754	27,148
Остала финансијска актива	1,048	1,101	1,147
Укупно финансијска актива	49,396	57,753	68,193
Депозити и доспјеле неизмирене ванбиласне обавезе	17,238	26,036	42,279
Обавезе по узетим кредитима	44	139	4,008
Субординирани дуг	-	-	-
Остале финансијске обавезе	1,284	1,613	1,820
Укупно финансијска пасива	18,566	27,788	48,107
Разлика/већа финансијска актива	30,830	29,965	20,086
Разлика/већа финансијска пасива	-	-	-
Обрачун извршења прописане обавезе у %			
Актива / Пасива	266	208	142
Прописани минимум	85	80	75
Преко прописаног минимума	181	128	67

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.5. Оперативни ризик

Управљање оперативним ризиком је важан дио пословања Банке, који обезбјеђује минимизирање неповољних ефеката на зараде и капитал Банке. Управљање оперативним ризицима подразумева:

- формирање мреже старатеља и изјавилаца оперативних ризика по секторима и службама, који су задужени за извођење активности на подручју управљања оперативним ризицима,
- вођење евиденције о насталим штетним догађајима,
- идентификацију и оцјењивање оперативних ризика на свим процесима, те усвајање мјера за смањење ризика,
- редовно извјештавање о насталим штетама и детаљном сагледавању идентификованих ризика по процесима,
- праћење извођења предложених мјера савладавања оперативних ризика.

Управљање оперативним ризиком се врши на основу:

- праћења насталих штетних догађаја из дјелокруга оперативних ризика,
- идентификације ризика по процесима у Банци,
- мјерења значајних ризика,
- континуиране контроле и праћења оперативних ризика,
- формирања износа минималног адекватног капитала.

Праћење насталих штетних догађаја из дјелокруга оперативних ризика даје историјски преглед о величини и врсти реализованих оперативних ризика и одвија се у складу са Процедурама и упутством за евидентирање штетних догађаја.

Управљање оперативним ризицима се састоји од следећих активности:

- идентификација постојећих извора оперативних ризика и извора који могу настати увођењем нових производа, система или активности,
- мјерење оперативних ризика тачном и правовременом процјеном тог ризика,
- континуирана контрола оперативних ризика која обезбјеђује његово одржавање до нивоа који је прихватљив за ризични профил Банке, његово смањење и свођење на најмању могућу мјеру,
- континуирано праћење оперативних ризика анализом стања, промјена и трендова изложености Банке том ризику,
- формирање износа минималног капитала за заштиту од настанка губитака по основу оперативног ризика-МАКОР,
- јасно дефинисана овлаштења и линије одговорности у процесу преузимања и управљања оперативним ризицима,
- систем којим се обезбјеђује да се сви радници Банке упознају са својим обавезама у процесу управљања оперативним ризиком,
- систем за редовно извјештавање Надзорног одбора и Управе Банке о функционисању система за управљање оперативним ризиком,
- обавезу периодичног преиспитивања као и обавезу Надзорног одбора Банке да најмање једном годишње врши анализу и оцјену адекватности успостављеног система за управљање оперативним ризиком Банке.

29.6. Управљање капиталом

Капитал представља риједак економски ресурс и управљање капиталом чини једну од најважнијих компонената опрезног, ефикасног и стратешког планирања и управљања Банком. Политика управљања капиталом обухвата обезбјеђење и одржавање квантитета и квалитета капитала најмање на нивоу минималних стандарда из Одлуке о минималним стандардима управљања капиталом банака Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Одлука), односно, минимални износ оснивачког капитала и најнижи износ нето капитала који Банка мора одржавати не може бити мањи од 15 милиона КМ. Капитал Банке у складу са Одлуком чине износи основног (Tier 1), допунског (Tier 2) и додатног (Tier 3) капитала, а нето капитал чини износ капитала умањен за одбитне ставке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

29.6. Управљање капиталом (наставак)

Основни капитал Банке чине: акционарски капитал уплаћен у новцу и остале резерве које се не односе на процјену квалитета активе, умањен за одбитне ставке: непокривени губици из ранијег периода и износ нематеријалне имовине. Допунски капитал Банке обухвата износ општих резерви за покриће кредитних губитака за активу Банке процијењену као категорија А - Добра актива, износ обрачунате добити у текућој години ревидиране и потврђене од стране екстерног ревизора, износ субординираних дугова највише 50% од износа основног капитала. Одбитна ставка од капитала је износ недостајућих резерви за кредитне губитке по регулаторном захтјеву (које Банка није формирала).

Политике Банке за обезбјеђење квантитета и квалитета капитала Банке обухватају:

- у погледу састава и профила акционара, акценат је на акционаре из области банкарства, микрокредитирања, финансијског инвестирања, предузећа из области привреде, те физичка лица,
- политику више врста инструмената капитала посебно у основном и допунском капиталу, те смањење или избјегавање одбитних ставки капитала Банке,
- у погледу распореда остварене добити, у складу са прописима, повећање укупног капитала Банке,
- у погледу висине адекватности капитала, када иста падне испод 15%, Банка предузима активности на побољшању исте путем расписивања нове емисије, повећања допунског капитала уз давање приоритета реструктурирању некавалитетне активе, отпису трајних обавеза, узимању субординираних дугова.

Процедуре за стално праћење стања се обезбјеђују кроз:

- вођење ажурних књиговодствених евиденција,
- праћења стања капитала по квантитету, квалитету и структури,
- праћењем и анализом ставки биланса и ванбилансних кредитних еквивалената,
- извјештавањем о насталим промјенама у капиталу и промјенама које могу значајно негативно утицати на адекватност капитала,
- предлагањем мјера које је неопходно предузети у циљу обезбјеђења структуре квантитета и квалитета капитала,
- планирање капитала у смислу предвиђања будућих потреба Банке за капиталом.

План за одржавање адекватног капитала Банке се усклађује са плановима укупних активности узимајући у обзир текуће стање и очекиване утицаје предвиђених промјена у пословању и окружењу. Банка је у обавези да одржава адекватност капитала минимално 12%, а руководство Банке редовно прати показатеље адекватности капитала Банке и извјештај у прописаној форми, на кварталној основи, доставља АБРС.

На дан 31. децембра 2013. године сви показатељи капитала Банке су у сагласности са прописаним:

	У хиљадама КМ	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Основни капитал	20,028	19,145
Допунски капитал	6,169	2,069
Одбитне ставке капитала	(3,448)	(2,366)
Износ нето капитала Банке	22,749	18,848
Укупна ризична актива и ризични ванбиланс	115,332	86,361
Пондерисани оперативни ризик	6,551	4,828
Укупно пондерисана ризична актива, ванбиланс	121,883	91,189
% адекватности капитала	18,66%	20,67%